

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 55. No. 69.
1940. március 27., szerda.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GEZA

Proprietară: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 1071-1938, Trib. Arad.

Az olasz nagykövettel tárgyalt Reynaud francia miniszterelnök

Törökország magatartásáról nyilatkozott Szaradzsoğlu külügyminiszter — Teleki magyar miniszterelnök római tárgyalásai
Megélénkül a nyugati arcvona!

Páris. (Rador.) Paul Reynaud francia miniszterelnök hétfőn kihallgatáson fogadta Guariglia párisi olasz követet, akivel hosszasan tárgyalt.

A hétfő reggeli francia lapok az új kormány diplomáciai tevékenységéről írnak.

A l'Ordre a diplomáciai eljárás fokozását kéri. Hitler eddig elkerülte a katonai offenzi-

vákat, de több diplomáciai hadjáratot vezetett.

Reynaud megfelelő pillanatban jött a Quai d'Orsay élére, mert a német—orosz koalíció a habozás időszakát éli. A lap szerint a szövetséges diplomáciának sikerült Olaszországban is dolgoznia.

A Közelkelet helyzete a háborus bonyodalmak közepette

London. (Rador.) Szaradzsoğlu török külügyminiszter nyilatkozott a Daily Express ankarai tudósítójának. Kijelentette, hogy hazája nagyon megelégedett az angol—francia segítséggel. A hadianyagszállítások rendszeresen folynak, amilyen jelentős tényező, ha tekintetbe vesszük, hogy Franciaország és Anglia háboruban állanak.

A lap tudósító szerint

Szaradzsoğlu és más török személyiségek nem hiszik, hogy a háború kiterjedjen a Közelkeletre, vagy a Balkánra és ami Törökországot illeti — mondotta a török külügyminiszter — semmit sem fog elkövetni a háború előidézésére.

Nem hiszik, hogy valamelyik balkáni állam engedjen a külső nyomásnak, ha támadással próbálkoznának, ez háborút jelentene és ha az egyszer kitört, nem lehetne többé lokalizálni.

— Ami bennünket illet — tette hozzá Szaradzsoğlu — el vagyunk szánva biztonságunk és függetlenségünk megvédésére és hiven teljesíteni fogjuk Franciaország és balkáni szövetségeseink iránti kötelezettségeinket.

Istanbul. (Rador.) Refik Saydam miniszterelnök Istanbulba érkezett. A sajtónak nem nyilatkozott.

Kairó. (Rador.) Cáfóliák azt a vasárnap délután elterjedt hírt, amely szerint az olasz kormány megígulta volna a két évvel ezelőtt Egyiptomnak tett ajánlatát, hogy kössenek meg nem támadási szerződést. Sarara pasa, Egyiptom külügyminisztere is, miután érintkezésbe lépett a miniszterelnökkel, hivatalosan megcáfolta ezt a hírt s hozzátette, hogy a jelen körülmények között lehetetlen ilyen kérdéssel

foglalkozni. Egyébként a kormány több tagja vasárnap este kijelentette, hogy Egyiptom jelenlegi helyzetét a nemzetközi viszállyal szemben rendkívül komolyan tekintik. Vasárnap délután Ali Maher pasa miniszterelnök kijelentette a Havas tudósítójának:

— Ma senki sem tudhatja, hogyan fognak alakulni a nemzetközi események. Ez a háború példa nélkül áll a világtörténelemben és ezért ébereknek kell lennünk készen arra, hogy minden intézkedést megtegyünk, amit a helyzet követel.

Kairó. (Rador.) Az egyiptomi—japán barátsági szerződés aláírása küszöbön áll.

Az olasz-jugoszláv jóviszony

Róma. (Rador.) Ciano gróf olasz külügyminiszter nyilatkozatot adott a Vreme című jugoszláv lap római levelezőjének az olasz—jugoszláv barátsági szerződés megkötésének harmadik évfordulója alkalmából. Ciano gróf többek között a következőket mondotta:

— A két ország között három évvel ezelőtt megkötött barátsági szerződés a két állam közötti barátságot még jobban elmélyítette és úgy Olaszország, mint Jugoszlávia érdekeit szolgálja.

Belgrád. (Rador.) A Stefani olasz hírszolgálati iroda belgrádi levelezőjének nyilatkozott Czinczár-Markovics jugoszláv külügyminiszter és ennek során ezeket mondotta:

— A jugoszláv—olasz barátsági szerződés biztosítja az Adria és Délkelet-Európa békéjét.

Nagybritannia megszigorítja a tengeri ostromzárat

Stockholm. (Rador.) A norvég kormány berlini követét arra utasította, hogy a legerélyesebb tiltakozást jelentse be a német kormánytól, norvég kereskedelmi gőzösök elsüllyesztése miatt.

A norvég kormány három norvég hajókat március 22-én történt elsüllyesztése miatt emel tiltakozást, főleg azért, mert ezeket a hajókat minden előzetes figyelmeztetés nélkül torpedózták meg. A jegyzék kijelenti, ha Németország a maga részéről jogosnak tartja, hogy semleges államokkal összeköttetést tartson fenn, ugyanezt a jogot nem tagadhatja meg a semleges államoktól sem.

A norvég kormány a hajók figyelmeztetés nélküli elsüllyesztését a nemzetközi jogokba ütköző súlyos cselekedetnek tartja.

London. (Rador.) A norvég semlegesség megsértése miatt Londonban át nyújtott tiltakozó jegyzékkel kapcsolatban az angol lapok azt állítják, hogy

Nagybritannia elhatározta a Németország elleni blokádjáé megszigorítását és a svéd érc Németországba való szállításának megakadályozását.

A lapok hozzátesszik, hogy érkezett az a pillanat, amikor az ugynevezett szigorú semlegességhez tartozó jogokat csak olyan mértékben kell figyelembe venni, ahogyan azt egyes

államok teszik. A Times diplomáciai szerkesztője leszögezi, hogy

Norvégia a háború kitörése óta 60 hajóját és 400 tengerészét veszítette el.

Maguk a norvégek is beismerik, hogy ezeknek a hajóknak a legnagyobb részét minden előzetes figyelmeztetés nélkül bombázták vagy megtorpedózták a németek. A többi hajó a szabadonúszó német aknák következtében süllyedt el. A Daily Mail jelenti, hogy az angol kormány udvarias, de határozott választ fog adni.

A német hajóknak az északi vizeken való megtorpedozása három dolgot igazol: 1. Alaptalan az az állítás, hogy Németország uralkodik a tengereken. 2. Nagybritannia még szorosabbra fogja a gyűrűt Németország körül. 3. Az angol buvárhaók nem alkalmazzák a német módszereket, hanem tiszteletben tartják az emberiség és a tengerészet törvényeit.

Észak-Európa és a nemzetközi politika

Moszkva. (Rador.) Azokkal a hírekkel kapcsolatban, amelyek szerint a Szovjetnek még egyéb tervei is volnának Észak-Európában, a Pravda érélyes cáfolatot közöl. Légbőlkapottnak minősíti azokat a főleg francia sajtóban megjelent híreket, melyek szerint Oroszország Svédországtól és Norvégiától szabad kikötőket követelt volna.

Róma. (Rador.) A Stefani ügynökség jelenti az északi államok fővárosaiból a következőket: Az északi államok védelmi szövetsége, amelyben Svédország, Norvégia, Dánia és Finnország vettek volna részt, végleg meghiusultnak tekinthető, a Szovjetunó ellenállása miatt.

Kopenhága. (Rador.) A szociálista párt vezetője a dán szociálista ifjúság kongresszusán nyilatkozatot olvasott fel, amely a dán szociáldemokraták proklamációját tartalmazza, a semlegesség fenntartása és az északi államokkal való kapcsolatok mellett.

Malmö. (Rador.) A svéd nemzetvédelmi miniszter Malmöben tegnap beszédet tartott, melynek során rámutatott a finn—orosz háborúban elfoglalt svéd semlegességi álláspontra. A nemzetvédelmi miniszter szerint a semlegesség fenntartását nem a védelem készültsége okozta, hanem az általános politikai helyzet tette azt parancsoló szükségessé. A svéd önkéntesek első csoportja már decemberben megkezdte Finnországba és a háború folyamán 8500 svéd önkéntes teljesített szolgálatot a finn hadseregben.

— Svédország — mondotta a nemzetvédelmi miniszter — a következő korszaki hadianyagokkal segítette Finnországot: 84 ezer gyalogsági fegyver, 575 gépfegyver, 85 páncéltörő ágyú, 112 löveg, 104 légvédelmi ágyú, 50 millió gyalogsági fegyverbe való töltény, 300 ezer gránát.

A továbbiak során a miniszter kijelentette, hogy célszerűtlen az északi államok védelmi szövetségének tervét fessegetni. Svédország mindent megtesz a nemzetvédelem fokozására. A repülőgépek számát megháromszorozzák. Megerősítik a hajóhadat, a parti erődítményeket és valamennyi védelmi berendezést. A most bevonuló korosztály a szokásosnál többet fog szolgálni. Svédország a legutóbbi időben több, mint 700 millió koronát fordított nemzetvédelmi célokra.

A hadijelentések

Páris. (Rador.) A hivatalos francia jelentés közli, hogy a Warndt erdő mellett a francia előőrök visszaverték az ellenség helyi je-

A Magyar Népközösség ismeretterjesztő előadása „Iparos Otthonban”

március 28-án, csütörtökön este 8 órakor.

Belépés díjtalan Előadó: Schweitzer József dr. tanár. Belépés díjtalan

jelentőségű támadását. A francia repülők keddre virradó éjszaka is folytatták tevékenységüket.

A Havas jelent a katonai helyzetről: Hét fön egész nap és éjszaka a légi tevékenység fokozott volt. A nyugati fronton uralkodó nyugalmnak véget vetett az az erőteljes tűzsergi tűz, amely körülbelül 40 kilométeres frontszakaszon tartott. Az angol repülők az Északi-tenger fölött végeztek repüléseket, míg a németek is több felderítő repülőuttra indultak.

A Warndt erdőben egy német előrs támadást kísérelt meg, de nehézség nélkül visszaverték őket. A német haderő ismét megkezdte propagandáját, röpcédulák és felhívásokat tartalmazó iratok dobálásával, de a gyalogsági tűz elhallgattatta az ellenség kísérletezéseit.

Berlin. A német hivatalos jelentés a következőket mondja: A nyugati arcvonalon nem történt semmi különös esemény. Saarbrücken környékén a német vadászipilók és az ellenes repülőgépek között harcra került a sor, melynek folyamán egy ellenséges repülőgépet lelőttünk. Március 25-ére virradó éjszaka a német repülők felderítést végeztek Észak-Franciaország és az angol partvidék felett anélkül, hogy ellenséges ellenállással találkoztak volna. Ugyanezen éjszakán több ellenséges repülőgép behatolt német terület fölé és többször megsértették a holland és belga fellegterületeket.

módon menekült meg, ezeket német kórházakban helyezték el.

OSLO. (Rador.) A norvég távirati iroda jelent: A „Jora Elise” nevű norvég hajó ellen intézett német légitámadás következtében a hajó három matróza meghalt, egy negyedik pedig súlyosan megsebesült. Egy másik norvég hajót, repülőgépek támadták meg és a hajó legénysége, amidőn kikötőbe érkeztek, közölte, hogy a német gépek had bombát dobtak a hajóra, de egyik sem talált. Egy hadihajó tüzelt a német repülőgépre, amelyek közül egyet le is lőtt.

LONDON. A Press Association jelent: Az Albion angol tengerőrsön az Atlanti óceánon robbanás történt. A robbanás ereje szétvetette a hajó kazánját. Az Albion súlyos állapotban napokig a tengeren hanykolódott, amíg egy angol torpedóromboló vontatókötélre vette. A vizsgálat megállapította, hogy a robbanást egy bomba okozta, amelyet a szén közé csempészve a hajóra juttattak. Az angol gőzös legutóbb egy semleges kikötőben egészítette ki szénrakományát. Londonban bizonyosra veszik, hogy ellenséges kéz intézte, hogy a szén közé vegyített bomba az angol hajóra jusson.

Berlin. (Rador.) A német távirati iroda jelentése szerint a nyugati arcvonalon légitévékenység volt és ennek során a német repülők légi harc után lelőttek egy francia felderítő repülőgépet Zweibrücken felett.

LONDON. (Rador.) Az angol admirális jelent: Március 24-én délután 6 óra 50 perckor három bombavető gépből álló repülőraj, amely egy tengeri karavánt kísért, harcba keveredett 10 repülőgépből álló német repülőrajjal. A német repülőraj feladta harc formációját s több bombát dobott le, amelyek a tengerbe zuhantak. Az angol gépek egy német gépet lelőttek.

NEWYORK. (Rador.) A Mauretania nevű óceánjáró hajó hétfőn éjszaka áthaladt a Panama csatornán Ausztrália felé, ahol csapatokat vesz fel. A másik óceánjáró, a Queen Mary nem tudott átmenni a csatornán és így körülhajózva a déli óceánt, megy Ausztráliába.

LUXEMBURG. (Rador.) Luxemburg felett, mintegy 20 repülőgépből álló repülőraj szállt el, amelyre a léghátrító ágyúk tüzeltek. Remichben több házra ágyúlövedékek hullottak.

OSLO. (Rador.) Veszedelemes északi tengeri ut után a Fanefjell nevű norvég hajó megérkezett az egyik norvég kikötőbe. A hajót négy ízben is megtámadták repülőgépek s az egyik bomba a hajó közvetlen közelében zuhant a tengerbe. Két alkalommal igen alacsony szélű repülőgépek fegyvertűzzel támadták a norvég hajóra.

A tengeri háború mérlege

London. (Rador.) A tengerészetiügyi miniszterium jelentése szerint a háború kezdete óta a múlt hét folyamán történt meg először, hogy egyetlen angol, vagy szövetségeshajót sem süllyesztett el az ellenség. A semlegesek azonban nyolc hajót veszítettek összesen 1656 tonna ürtartalommal. Az elsüllyesztett hajók a következők: Tina (olasz), Minsk, Charkow, Bothall, Viking, Algier, Christians Borg (dán) és Svinta (norvég). A fenti hajók közül egy sem haladt karavánban. Az angol tengeralattjárók két német kereskedelmi hajót süllyeszttek el, mégpedig a Hedderheim és az Edmund Hugo Stinnes. A német hajókat a dán partok közelében, a dán felségvizeken kívül süllyesztették el. A német kereskedelmi hajók közül eddig 300 ezer tonna ürtartalmu hajóteret pusztítottak el részben a szövetséges hadihajók, részben pedig önsüllyesztés által, s a veszteséghez tartoznak azok a német kereskedelmi hajók is, amelyeket foglyul ejtettek a szövetséges

Hirek az angol kormány átalakításáról

London. (Rador.) Az angol fővárosban megerősítik azokat a híreket — jelenti a Stefani-iroda — hogy Chamberlain miniszterelnök húsvéti ünnepek alatt a kormány átalakításáról tárgyalt és az a terve, hogy a munkáspárti vezetőket is bevonja a kormányba. Ezzel kapcsolatban kérdést intézett a munkáspárt-hoz, hogy mi az álláspontjuk a kormányba való belépést illetően. Ugy tudják, hogy a kormányátalakítás után öt tagból álló szűkebb-körü háborus kabinet alakul. Ennek tagjai a következők lesznek: Chamberlain miniszterelnök, lord Halifax külügyminiszter, Sir John

Simon pénzügyminiszter, Sir Samuel Hoare és Churchill. Churchill a háborus kabinetben tárcanéki miniszter lesz s ő fogja fenntartani az összeköttetést a háborus kormány, valamint a hadügy, szállítást, tengerészeti és kereskedelmi miniszteriumok között.

Jólinformált angol politikai körök véleménye szerint Churchillt azt admirális első hordját kinevezik a haderők miniszterévé. Azt még nem tudják, hogy ebben az esetben a légügyi tengerészeti és hadügyminiszteriumot egyesítik-e.

Teleki Pál gróf római megbeszélései

Róma. (Rador.) Ciano olasz külügyminiszter fogadta Teleki Pál gróf magyar miniszterelnököt. A megbeszélés rendkívül szíves és mederben folyt le. Teleki Pál gróf magyar miniszterelnököt tegnap Mussolini fogadta kihallgatáson.

Gróf Teleki Pál magyar miniszterelnököt az olasz király és császár nem fogadhatta kihallgatáson, mert nem tartózkodik Rómában. Teleki gróf Horthy magyar kormányzó részéről meleghangú üzenetet küldött, amire III. Viktor Emánuel hasonló távirattal válaszolt.

Az olasz lapok melegen üdvözlék a Rómába érkezett Teleki Pál gróf magyar miniszterelnököt. Jóllehet a látogatás magánjellegű, a magyar kormányelnök megbeszéléseket fog

folytatni Mussolini miniszterelnökkel és Ciano gróf külügyminiszterrel. A legteljesebb összhang, amely Csáky és Ciano külügyminiszterek januári velencei találkozására alkalmas ki-telezésre jutott, továbbra is fennáll és azóta a dunai medencében, valamint Délkelet Európában nem történt olyan esemény, amely közvetlenül érintette volna az olasz-magyar kapcsolatokat. A római megbeszélések, amelyek a velencei tárgyalásoknak mintegy folytatását képezik, a lehető legkedvezőbb légkörben fogják lefolyni s újabb tanulelet adják a két ország szoros baráti kapcsolatainak. Hangsúlyozzák, hogy az olasz-magyar barátság egyetlen más állam ellen sem irányul és főcélja a dunamedencei és kelet-európai államok együttműködésének létrehozatala. (Curenul.)

Rómába érkezett az angol kormány megbízottja

Róma. Az angol kormány megbízottja hétfő este Rómába érkezett, hogy újból megkezdje az angol-olasz szénviszályból keletkezett ellentétek ügyében a néhány hét óta szünetelő tárgyalásokat. A megbeszélések a

fizetési módokat megállapításra vonatkoznak. Olaszország ugyanis az Angliából kapott szén ellenében mezőgazdasági termékeket akar szállítani. Anglia viszont ipari termékeket kér cserébe.

Ez történt a tengereken és a levegőben

A levegőben és a tengereken megelégnünk a harc tevékenység. Mindkét részről állandó tevékenységről érkeznek jelentések, hajók süllyednek el, repülőgépek zuhannak le, a harc napról-napra hevesebbé válik. Legújabb jelentéseink a következők:

LONDON. (Rador.) A Reuter-iroda jelent: Az aberdeeni „Star of Peace” nevű halászhajó kapitánya jelentette, hogy hajója, amelyet német tengeralattjáró támadott meg az Északi-tengeren, elsüllyedt.

LONDON. (Rador.) A Reuter hírszolgálati iroda jelentése szerint egy angol tengeralattjáró elsüllyesztette a Hedderheim nevű német hajót. A tengeralattjáró, amely a német hajót elsüllyesztette, hosszú időn át kísérelte meg, mielőtt megállította volna. A nagy kód s hullámzás következtében tengeralattjáró parancsnok: látta, hogy a német hajó tevékenysége csak úgy megakadhat, ha megvárja míg a hajó a dán partok közelébe ér. Amint a német hajó valóban közel érkezett a dán partokhoz és az angol tengeralattjáró is meggyőződött, hogy a német hajó személyzet

megmenekülhet, akkor elhúzták meg a Hedderheimet és süllyesztették el.

KOPENHÁGA. Dániában élénk izgalmat keltett, hogy egy angol tengeralattjáró Jütland partjai mentén, éppen a territoriális vizek határán, süllyesztette el a Hugó Stinnes nevű német hajót. Illetékes helyen megjegyzik, hogy az eset súlyos helyzetet idézett elő, a dán kormány számára és az ilyen akciók káros hatással vannak a dán vizek kereskedelmére.

BÉRLIN. (Rador.) A Német Távirati Iroda a következőkben közli a német hivatalos harctéri jelentést. A német léghaderők Keletfranciaország felett felderítő repülést végeztek. A Mosel és a Rajna között légitarc során a német repülők lelőttek egy angol hosszútávú repülésre berendezett repülőgépet. A német repülők egyből az angol gép vezetőjét azonnal megölték és a gép vezető nélkül azonnal zuhanni kezdett. Egy angol pilóta ejtőernyő segítségével megmenekült, a repülőgép kétfagu személyzete csodával határos

sek. A német kereskedelmi hajóhad eddigi vesztesége 7.12 százalékát teszi ki a kereskedelmi hajóállományának. Március 20. délig angol hajókaravántól kísért hajók közül 13673 hajóból mindössze 28 süllyedt el, vagyis 488 hajó közül egy, mindössze 2 semleges hajó süllyedt el 1851 közül, tehát 925 hajóra jut egy elsüllyedt hajó.

Husvétli „békeroham“ a nyugati harctéren

Páris. (Rador.) A Havas távirati iroda jelenti: A németek szombateste nagy „békeoffenzívát“ indítottak a Rajnán. Hatalmas pacifista jelszavakkal ellátott táblákat állítottak fel és hangszórókon keresztül hasonló természetű felszólításokat közvetítettek. A Rajna balpartján lévő erődítményekből a francia katonák azonnal tevékenységbe léptek és élénk puska-, valamint gépfegyver-tűzzel megsemmisítették a propaganda-táblákat és elhallgattatták a közvetítést. A többi frontszakaszokon nyugalom uralkodott, kivéve a Vogézek és a Vogézekről nyugatra fekvő szakaszt, ahol a francia tüzéség rajtaütött egy német előőrs különítményen és szétszórta azt. A francia repülőgépek felderítő utakat végeztek a Siegfried-vonal mögött. A német repülőgépek is három felderítő utat tettek Franciaország keleti részén, valamint Anglia keleti partvidékén.

Tokió és Berlin közeledésére anyagi természetű ellenintezkedésekkel válaszolt volna Washington

Washington. (Rador.) Arita japán külügy miniszter nyilatkozatát, amelyben kijelentette, hogy a japán kormány nem kívánja megszállítani a Tokió, valamint Róma és Berlin között fennálló kapcsolatokat, elégtétellel fogadják amerikai diplomáciai körökben. Ezeknek a véleménye szerint az említett három főváros közötti szorosabb közeledésnek igen komoly

Atszervezik az olasz szárazföldi haderőt

Róma. (Rador.) A Fasiszta Kamarában és a képviselőházban a szárazföldi hadsereg újraszervezésére vonatkozó törvénytervezetet helyeztek el, mely szerint új alapokra fektetik az olasz szárazföldi hadsereg szervezetét. A törvény a vezető tisztek számának növelését is szükségessé teszi. Különösen érdekes, hogy a tervek szerint a tüzéségi ezredek számát százhuszonháromra emelik fel, tehát közel két szer akkora, mint amennyi az 1914. évi háború elején volt.

Olaszországba érkeztek az első német szénzállító vonatok

Brüsszel. (Rador.) Az első szénzállító vonatok, amelyek német szenet szállítottak Olaszországba, ma haladták át az országhatárt. A szállításhoz szükséges vagonmennyiség egyharmad részét Olaszországból küldték.

Elszabadult aknák usznak a Fekete-tengeren

Ankara. Már másodízben arról érkezett híradás, hogy a Fekete-tengeren elszabadult aknák vannak, a török tengerészeti zolgálat megette a szükséges intézkedéseket az aknáknak a semlegesítésére. (Curentul.)

anyagi természetű következményei lehetnek volna a Tokió és Washington közötti kapcsolatok terén. Jólértesült körök kijelentik, hogy Tokió és Berlin közeledése új nehézségeket állított volna az Egyesült-Államok és Japán között lejárt kereskedelmi szerződés megújításának útjába.

„Adjon a Megváltó a népeknek békét és egyetértést“

XII. Pius pápa husvétli szózata

Vatikánváros. Több, mint ötvenezer hívó vett részt a Szent Péter-templom husvétvasárnapi pápai miséjén. A Szentatya kevéssel kilenc óra előtt vonult be a bazilikába. Előtte haladtak a bíborosok, püspökök és a többi egyházi méltóságok kara, valamint a festői viselkedésben pompázó pápai gárdisták csoportja. Tizenkettedik Pius fehér miseruhában, tiarával a fején, a tömeg szakadatlan ovációja közepette vonult az oltárhoz.

A pápai mise után sor került a Szentatya beszédére, amelyben a római katolikus egyház feje megbélyegezte az emberi jogok megsértését, a féktelen hódítási vágyat és a Megváltó tanításainak követését ajánlotta mint az egyetlen igazi utat — jelenti a Havas távirati iroda.

A beszéd egyes fontosabb kitételei a következők:

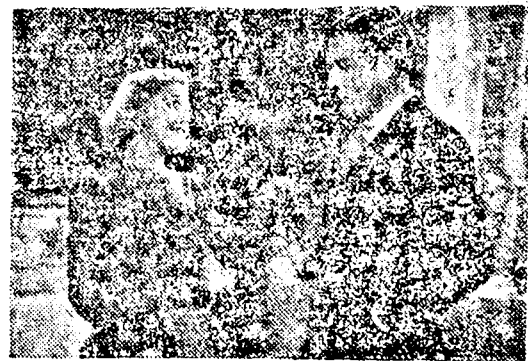
— A népek közötti egyetértés megsemmisült, megkötött egyezségeket egyoldalúan megváltoztattak vagy megsértettek és mindaz, amit emberi alkotó szellem, szorgalom vagy gyakorlat létrehozott és minden energia, jólét, gazdagság csak arra szolgál, hogy a háborút tovább folytassák. Mindaz, ami a népek hasznára és fejlődésére kellene, hogy felhasználjon, ma a népek romlására készül. A béke lehetősége egyre csökkent és — sajnos — nem ritkán találkozunk elemi jogok megsértéseivel: védtelen városok, békés falvak feldúlásával, felégetésével, kegyetlen bombázásával. Tehetetlen aggok, ártatlan gyermekek megvannak fosztva otthonaikról, ha éppen el nem pusztultak.

— E súlyos bajok ellen milyen gyógyszer alkalmazható? Csakis Krisztus, csak a Megváltó állíthatja helyre az igazságos egyensúlyt jogok és köteleességek között. Csak Ő szabhatja meg a telhetetlen követeléseket, létezheti meg a szenvedélye-

ket és alkothat szeretettel isteni igazságot. Csak, aki a szeleknek és a viharoknak parancsolt, aki lecsendesítette a hullámokat, csak Annak az akarata képes elhinteni az egyetértést és a szeretetet az emberek között, hogy majd kihull a fegyver a kézből és őszinte megbékélés és barátság jegyében nyuitanak egymásnak békejobbót a hadakozó felek. Mi, akik osztozunk az ifjú nemzedék szerencsétlen sorsában, kérjük a Megváltót ezen a szent ünnepnapon, hogy adjon a királyoknak, népek vezetőinek és a keresztény népeknek békét és egyetértést.

A beszéd után a Szentatya kilépett a bazilika előterére és megáldotta a térdeplő sokaságot. Azután tizenkettedik Pius keresztet vetett és egy bíboros latin, egy másik pedig olasz nyelven hirdette ki a bűnök bocsánatát azok részére, akik rádióon keresztül hallgatták a pápa „urbi et orbi“ áldását. Az áldás után a félszázerezeres tömeg újra lelkesen éljenezte a Szentatvát, aki újra megáldotta — ezúttal utóljára — a híveket. Végül megszólaltak a Szentpéter-templom harangjai és jelezték, hogy a fenkölt szertartás befejeződött.

„URANIA“ mindig az élen.
TELEFONELÖVET: 12-32 SZÁM

A HABZÓ FOGPÉP

Eltemették Majláth Gusztáv Károly érseket

Horthy Miklós magyar kormányzó is megjelent a gyászszertartáson.

Budapestről jelentik: Gróf Majláth Gusztáv Károly érsek holtestét kedden hajnalban szállították át a budai Mátyás-templomba, ahol délelőtt 10 órakor kezdődött a gyászmise, amelyet gróf Mikes János címzetes érsek nagy főpapi segédlettel végzett. A misén résztvettek Horthy Miklós kormányzó vezetésével a magyar közelet kiválóságai, az egyházi élet vezetői és a küldöttségek hosszú sora. A szentélyben hejjeztek el a Majláth-család tagjai, a budapesti román követség és az erdélyi küldöttség egyházi és világi vezetői. A mise után kezdődött a Libera és a főpapoknak kijáró őtös abszolutorium szertartása, amelyben részt vett Márton Áron püspök is. A szertartás után a kormányzó és a megjelent előkelőségek nagyrésze elhagyta a templomot, majd megindult a temetési menet Shvoy Lajos székesfehérvári püspök vezetésével a Regnum Marianum Damjanich-uccai kápolnája felé, ahol a koporsót a kriptába hejjezik el.

Ujabb árvízveszedelmet idézett elő a Szamos

Satu Mare-ről (Szatmár) jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: A satumarei (Szatmár) jelentések ujabb árvizekről és komolyan fenyegető veszedelmekről számolnak be. A Szamos vizén az elmúlt nap folyamán — a hirtelen mejj idő következtében — megindult a jégzajlás. A vastag jégpáncél megrepedt és a Szamos megáradt vize magával sodorta a hatalmas jégtáblákat, amelyek több helyen feltorlódtak. A torlóadás következtében a Szamos eddigi öt méteres vízállásról 6 és fél méterre emelkedett néhány óra leforgása alatt. A szennyes, jeges áradat elöntötte a Szamos mindkét partiát. Satu Mare egyik külvárosát az ugynevezett „Cigánysort“ teljesen elöntötte az árvíz: itt kilenc cserépes házat és mintegy husz cigánykunyhót teljesen elsodort a hőmpolygó áradat. A külvárosban lakó 45 cigánycsalád, mintegy 150 ember hajléktalan maradt még a butorokat s más ingóságokat is elvitte az árvíz. A Szamos jobb partián lévő vágóhidba ugyancsak behatolt az árvíz és a vágóhidon keresztül még három belvárosi uccát is elöntött a Szamos megáradt vize. A Satu Mare (Szatmár) — Carei Mar (Nagykároly) közötti országot szintén elöntötte az árvíz, a közlekedés teljesen megszakadt. A hatóságok a katonaság segítségével megtették a további intézkedéseket az ujabb árvízveszedelem elhárítására. A Szamos jelenlegi vízállása öt méter hetven centiméter.

MA PREMIER!

A szezon legsikerültebb európai vígjátéka!

„Könnyű a férfiaknak“

Háromesillagos sláger, tragikomikum a mai házasság fonákságairól! — Irta: BARABÁS PÁL

Lilian Harvey - Kelemen Mária
Willy Fritsch - Bánky Pál

Leo SLEZÁK, Georg ALEXANDER és BOTOND ÉVI korec-olya-bajnoknő közreműködésével, — A külső díszletek Budapestben készültek. — Előadások 5, 7.15 és 9.15

DEUTSCHLAND

utolérhetetlen minőségű kerék pár

Hammer Zsigmond és Fianál Arad,
Bulevardul Regele Ferdinand 27. szám.

Meghalt a 93 éves Vas Sándor dr.

Egy emberöltő a tudomány és az emberszeretet szolgálatában
Szerdán délután kísérik utolsó útjára az aradi orvosok nésztorát

Husvét hétfőjén, délután fél 12 órakor, a Duca-uccai lakásban, amelynek minden egyes butordarabja az ő emlékére van elhelyezve, örök átomra hunyta le szemét Arad egyik legismertebb, legiszteletreméltóbb embere: dr. Vas Sándor orvos. Különös leírni ezt a mondatot: meghalt Vas dr. Az aradiak "doktorbácsija", több mint félszázadévet szentelt a szenvedők fájdalomnak enyhítésére. Pusztán megjelenése a legsúlyosabb betegekben is életösszöntő ébresztést. Ötven esztendőn keresztül gyógyított, fáradságot nem ismert, generációk áldották nevét és sokan bíztak benne orvosársal és diagnózisát döntőnek ismerték el. Orvosi tudásával csak jósa, áldozatkészége és a zene iránti rajongása állott egyenes arányban. Ennek élt: betegeknek, családjának és a zenének.

Vas doktorbácsija, az aranydiplomás orvos kilencvenhárom éves korában távozott az élők sorából, de nyolc esztendeje már lakásának rabja volt. Az öregkor, a késői betegség, mely megtámadta, akadályozta abban, hogy hatálig folytathassa orvosi működését. Ott ült az uccára nyíló ablak mellett és sűrűn érkező látogatóit fogadta. A zene az utolsó napokig érdekeltje.

Aljandó orvosi kezelés alatt állt, régi barátai: dr. Prohászka László, dr. Kabdebo György, később pedig Salamon Izsó dr. látogatták rendszeresen és enyhítették sokszor jelentkező fájdalmait. Három nappal ezelőtt fertőző-influenza tünetei mutatkoztak dr. Vas Sándoron. A veszélyes betegség ágyának döntötte a teljesen legyengült idős embert. Három napig vívódott a halállal. A kilencvenhárom év sulya roppant erővel nehezedett az idős orvos vállaira és szíve feladta a küzdelmet. Hétfőn délután fél 12 órakor Vas Sándor dr. meghalt.

Az orvos bejárja Európát

Vas Sándor dr. Aradon született 1847-ben. Középszkoláinak elvégzése után Budapestre került, ahol az egyetem orvosi fakultására iratkozott be. A kitűnő tanuló 1872-ben szerezte meg a doktori címet és fél éven keresztül Budapesten az egyik kórházban működött. Innen a müncheni egyetemre került, ahol a hírneves Nussbaum tanárnál a sebészetet, Pettenkoffernél a közegészségtant és Erlenmayernél a vegytant hallgatta. Ott is hívták haza Aradra.

Aradon kolerajárvány pusztított és Darányi főorvos sietve hazahívta a fiatal aradi orvost, hogy a száraz járvány elleni küzdelemben segítsen. Vas dr.-ra esett tehát az aradi főorvos választása. A fiatal orvos pompás felkészültséggel fogott a munkához a pusztító járvány ellen és csakhamar a város lakosságának minden részéről általános elismeréssel voltak körüli. Két hónappal később a járvány megszűnt az aradi orvosok önfeláldozó harcra nyomán és dr. Vas ismét utrakelt. Budapestre ment, ahol dr. Siklóssy szemézi osztályán működött, de ugyanabban az időben megszerezte a sebészudori és a szülészmesteri oklevelet. Ez 1874-75-ben történt, a következő év nyarán Vas dr. már Bécsben volt található, ahol Jäger, Spath, Kaposi, Billroth klinikákat látogatta. Később ismét Budapesten dr. Kovács tanár oldalán tanárségédként szerepelt. Allandóan dolgozott: a szünetidőket külföldi gyermekek és gyógyintézetek látogatásának szentelte és mint sebész látogatást tett Münchenben, Freyburgban, Strassbourgan, később Párisban, ahol hosszabb ideig Cassien, Labbé, Verneuil híres sebészek és Vecker, valamint Panas néves szemészek előadásait hallgatta. A tudásszomja ezután sem csökkent, rövid hónontarózkodás után újabb útja kelt és ezúttal Londonba utazott, ahol Guj, King és a St. Tamás kórházak sebészeti berendezését tanulmányozta, végül pedig Edinburghban Spencer, Bell, Annandale és Chien sebészek mellett folytatott tanulmányokat...

Aradon, akkor már mindenki ismerte és szerte, tudását pedig rendkívül nagyra értékelték.

Amikor a Darányi-féle magánkórház megalakult, Vas Sándor dr.-t hívták meg műtő-főorvosnak és a kórház megszűnéséig 1881-ig ő vezette.

A kórház megszűnése után, Vas dr., aki már eddig is széleskörű magánpraxist folytatott, nem váltott többé semmiféle megbízatást. Magánbetegeknek élt, akik rendkívüli módon szerették. Megnősült, feleségül vette dr. Herczföld Sándor devai orvos leányát, akitől két gyermeke született: Vas Sándor, az azóta világhírnévre szerzett zongoraművész és Vas Anna, az ismét nevelő költő és író. Életének további része serény munkában telt el, amit betegeknek tábora, valamint orvoskörtársai egyformán értékelték.

Az aranydiplomás orvos

Az örökké serény és visszavonult Vas dr. nem volt híve az ünnepeknek és 1926-ban vajóság-gal kényszerítették rá, hogy résztvegyen azon a nagyszabású ünnepségen, melyet kortársai legelső sorban, néhai dr. Demian Aurel orvosszövetségi elnök, Prohászka László dr., Löwinger Miksa dr. és a többi orvosok a városi hatóságokkal és a lakossággal együtt tiszteletére rendeztek. Az ünnepségekre elővirággal díszítették fel a városháza nagytérmet, ahová Tisch Mór dr. és Löwinger Miksa dr. vezették be az ünnepet. A terem zsúfolásig megtelt közönséggel és az első beszédet dr. Robuzán akkori polgármester mondta, azután Prohászka László dr., Demian Aurel dr., Spiru Alexandru közegészségügyi vezérfelügyelő és Rácz Sándor dr. mondtak beszédet, amikor Vas dr. meghatódott hangon válaszolt. Az ünnepi diszközgyűlés Vas Sándor dr. ötvenéves orvosi működése alkalmából zajlott le, bár akkor már 55.ik éve dolgozott fáradhatatlanul Vas dr. Ekkor kapta meg aranydiplomáját is, ami tudomány-egyetem legnagobb elismerésének volt jelképe. A diszközgyűlést, ebéd után ünnepi hangverseny követte, melynek műsorát a filharmoniai társaság vezetői állították össze és a társulat tagjai működtek közre a műsor nagyszerű előadásában. Este közösvacsora volt.

Hasonló diszközgyűlést rendeztek az aradi orvosok 1897-ben, 25 éves jubileuma alkalmából, amikor még az aradi orvos-gyógyszerész egyesület állott fenn. Valamennyi tag jelen volt. Parecz Gyula dr. elnöklte mellett vette kezdetét a gyűlés, amelyen dr. Posgay Lajos beszédben ismertette Vas dr. érdemeit.

Es mindaz már a múlté. Az orvos-gyógyszerész egyesület kézzel írott jegyzőkönyve, az ötvenéves jubileumról öles tudósításban beszámoló Aradi Közlöny sárguló lapja, mind egy-egy darab ékes bizonyíték Arad közönségének, Arad orvosainak Vas Sándor dr. iránt megnyilvánuló igen nagy szeretetéről. Vas doktor meghalt, emléke aranybetűkkel vésődött be az aradiak szívébe.

Vas Sándor dr. alapító és aktívan működő tagja volt az aradi filharmoniai egyesületnek, örökös és egyetlen tanácsosa volt az evangélikus egyháznak, több aradi egyesületnek volt elnöke, tanácsosa és orvosa.

Halálát fián, Sándoron, a Rochester zene-egyetemének tanárán küvü, leánya: öz. Kubejkáné Vas Anna, unokája Kubejka Ferdinánd néves hegedűművész, a linzi filharmoniai egyesület tanára és dedunokája Kubejka Péter Ferdinand gyászolják.

Az utolsó út

Dr. Vas Sándor szerdán délután 6 órakor temetik a felsőtemető halottasházából. Az orvoskamara kérésére rendezik meg ebben az időpontban a végítészességet, hogy a kamara valamennyi tagja elkísérhesse utolsó útjára az aradi orvosok nésztorát. A temetési szertartást Dénes Béla evangélikus lelkész végzi, búcsubeszédet dr. Prohászka László és dr. Goldzieher Albert, a filharmoniai társaság nevében, mondanak.

A magyar közművelődés szolgálatában

Nagy sikere volt az aradi Magyar Népközösség husvét néphangversenyének

Az aradi Magyar Népközösség kulturális szakosztálya vasárnap délután rendezte meg husvét néphangversenyét az Iparos Otthon nagytérképben. A remek műsorösszeállítású hangversenynek rendkívüli erkölcsi sikere volt: a közönség zsúfolásig megtöltötte a termet, úgy, hogy az Iparos Otthon nagytérkép ez alkalommal szűknek bizonyult.

A megnyitó beszédet Fischer Atadár főgimnáziumi igazgató mondta, aki lelkesen, meghatódott hangon beszédében örömet fejezte ki, hogy itt a terembe a különböző rangú, társadalmi állású emberek találkoztak, hogy ne csak a dal, a zene szépségeiben gyönyörködhesse nek, hanem a testvéri együttérzést is ápolhassák.

A megnyitó beszéd után az Aradi Torna Egyesület szimfonikus zenekara első műsorzáma következett: Kéler Béla „Templomszentelés” nyitányát és Liszt: „Nocturno III”-ját adták elő, kiemelve a zeneköltemények minden szépségét. A zenekart ez alkalommal is Dávidházy Kálmán karnagy vezette nagy hozzáértéssel és átérzéssel. A műsor második száma Bakó Lászlóné énekesnő előadásában Hubay: „Minek túrbéköltök...” című dala volt. A kitűnően iskolázott hangú művész éneke általános tetszést váltott ki. Ezután Rákóczy Sándor zongorahangversenye következett. — Kéler Béla: „Magyar vigjátéknyitány” és saját szerzeménye a „Magyar ábránd” aratótt általános, áttűző sikert remek előadásában.

A hangverseny egyik leghatásosabb és legnagyobb sikerű száma volt az éj orgona: Láng István tanító gyermek-kórusa, amely nemcsak kellemes meglepetése, hanem őszinte öröme és büszkesége is volt mindenkinek; ez a hangverseny, amely a Népközösség keretében lépett nyilvánosságra elő, bizonyította be, hogy milyen értéket jelent. Az elemi iskolások több szólamu, nyitott tagu, kórusa a lelkesedés áhítatával, a biztos kezű, elmélyült tudású karnagy vezetésével formálta a magyar dal hangulatának minden árnyalati finomságát. A gyermek-kórus vajóban nagyszerű sikert aratótt. Percekig zúgott a tapsvihár, — ünnepezték a jövő reményességét, a gyermeket, a tanítót, aki ezt az örömet és művelőzetet megszerezte.

Baranyi Bella művészi hegedűjátéka a néphangverseny keretében is gyönyörködte a hallgatót: Lavotta Lirája hullámozott a hegedűhurokon. A művész először a Szerenád a Tisza ház előtt” című művet, majd Hubay: „Hullámozó Balaton”-ját játszotta megkapóan szépen. A hegedűjátékot Keleti Frigyes kísérte zongorán, remekül aláfestve a hegedűjátékot. Ottrok Ferenc líraténorja ragadtatta el ezután a hallgatót. Három dal énekelte Fejter Irén kiváló zongorakísérete mellett és a közönség melegen ünnepezte az énekművészt. A műsor zárószáma az ATE zenekara előadásában, Erkel „Részletek a Bánk bán”-ból és a „Királyhimnusz” volt, amelyet Dávidházy Kálmán vezetésével a megszokott egységes játékkal adott elő a kiváló zenekar.

Anyos Viola képkiallítása az aradi Kulturpalotában

Anyos Viola a románikus felfogású művészekhez tartozik; a színek tobzódása, a megválasztott tárgy, a feldolgozási mód és meglatás is sugározzák a művészi érzetvilágát. Csendelelei — főképen a virágképek — erős színhatásukban is a női lélek finomsága, az élményültség és lírai akáptermetzet bizonyítéka.

A Kulturpalota kiallítási termében már eddig is számosan megfordultak, hogy az Aradon is jólismert festőművésznő képeiben gyönyörködölhessenek. Anyos Viola már hosszú idő óta nem rendezett Aradon képkiallítást, éppen ezért e kiállítás komoly művészi eseményszámba megy mindazok számára, akik szeretik a komoly, minden sallangtól mentes, szta művészetet.

A kiallított képek között főképen a „Nevető cigányleány” sötét tónusban is meleg színhatású festménye ragadja meg a szemlélő figyelmét. Az „Utolsó napsugarak” című arcképe a fiatalságot és a napfényt sugározza. A virágcsendelelei közül — amelyek talán a legmegkapóbbak — a Muskáth, egy piros színhatású, val és a Labdarózsák a legszebbek. Váárképe mozgalmas, derűs kép, amelynek hatása megerősíti a meggyőződést, hogy Anyos Viola hívatott művész az ecsetnek.

CORSO: MA! Szünet! MA!
Következő műsor:
„Bécs dalol, Bécs táncol”
(Operabál.) Hans Moser, Paul Hörbiger és Theo Lingen.

Északi fény Középeurópában

Angliában, Hollandiában és Norvégiában is érezték a rendkívüli tünemény hatását

Zavarok a táviróforgalomban és a rádiózásban

Az ország területéről, sőt külföldről is egymás után érkeznek a jelentések, amelyek egy rendkívül érdekes és ritka természeti tüneményről számolnak be: Közép-Európa egyes részein az „északi fény” meszerű fénye pündökölt, miközben mágneses viharok bénították meg a táviró légiforgalmat és zavarták a rádió hallgatóit...

A különös jelenségről érkezett jelentéseinket az alábbiakban foglaljuk össze:

Turnu Severin. A város lakói tegnap ugyanazt az égitüneményt észlelték, amelyet Aradon is sokan láttak vasárnap este nyolc órakor az égbolton lévő vörös sáv képében. Ez a tünemény a budapesti meteorológiai intézet véleménye szerint sarki fény-jelenség, amely szoros kapcsolatban van Európa különböző részeiben tapasztalható mágneses elváltozásokkal. Ez a tünemény egyébként Curtea de Argesen is észlelhető volt. Ennek a kozmikus jelenségnek tudható be az is, hogy az Egyesült-Államokban öt órán keresztül fénye kellett szökni a rádióadások. Ugyazintén szünetelt a táviró működése is. A vasúti és légiforgalom is szünetelt az említett okból kifolyólag, amelyet szakértő körök a napfoltok behatásainak tudnak be.

London. Vasárnap délelőtt 11 óra 53 perctől

mintegy 5 órán át Anglia egész területén rendkívül élénk elektromos zavarok léptek fel, amelyek különösen a táviró és telefon forgalomban éreztették kellemetlen hatásukat. Tudományos körök véleménye szerint az elektromos zavarok a napfoltok hatásának következményei. Emberemlékezet óta nem volt példa ilyen heves „elektromos tornádó”-ra.

Amszterdam. Vasárnap délelőtt Hollandiában is érezték a mágneses vihar, ami este 7 óra tájban ért véget. Hétfőn is voltak zavarok, de már sokkal kisebbek, minti vasárnap. A mágneses vihar ugyanígy érezték Norvégiában is, ahol a rádióban és távbeszélő összeköttetésben keltett zavart.

*

A különös égi tünemény — aminet itt Aradon is látható volt — a fantázia és az egyszerűbb emberek felkelti a féltékeny ördögöt szabadította el... Egyesek kíváncsian, csodálkozva, mások didegelve, sőt bábónás fejémmel figyelték az égi jelenséget: mi jelent?

Az Aradi Közlöny szerkesztősége a római katolikus főgimnázium kiűnő fizikai tanárát, Firneisz Györgyöt kérte fel, hogy egy cikk keretében tárja fel olvasóink előtt a különös égi tünemény titkait.

Az elektromos tornádó magyarázata

Írta: FIRNEISZ GYÖRGY, r. k. főgimnáziumi tanár

Nemcsak a jó öreg Föld rázkódik meg időnként, hogy észretérítse könnyelmű fiait, de ugy látszik, hogy az Ég is ellentünk esküszik és most már a hóviharok után mágneses viharokról számolnak be a jelentések, nem kis bajt okozva most már nemcsak a táviró- és telefon-összeköttetésben, de a rádiózásban is. Aradnak ezuttal a kellemetlenségeknek csak az érdekesebb része jutott. Az elmúlt szombat este, ha valaki az északi égboltot figyelte, hatalmas gyár-, vagy erdőtüzre gondolt, mert az ég vörös fényben uszott, helyenként fényes villódzásokkal. Szerencsére nem az történt hanem mi, a mérsékelt földvilági lakói igazán ritka égi szíjátéknak: a sarki fénynek, lehattunk szemtanui. Három hónapon keresztül egyik fagyhullám a másik után zúdult a nyakunkba s most érkezett hozzánk az északi fény is.

A sarki tájak éjszakáit csodálatos égi színláték varázsolja tündéri szépségűvé. Láthatatlan tündéri kezek vöröses fényben villódzó sugárkéveket, fodrozódó színes szalagokat, drapériákhoz hasonló fényfelhőket festenek a fekete égbolt kárpitjára. A természettudomány félrebillentette már ezeket a drapériákat és a mögöttük meghúzódó valóság nem egyszerű, de megkíséreljük annak rövid ábrázolását.

A Nap nem olyan szelid fénykorong, mint ahogy azt mi látjuk, felületén óriási gáztömegek örvénylenek, mint Földünk felületén a levegő. E tornádók helyenként gigantikus méreteket öltenek. Egy-egy ilyen örvényben Földünk úgy merülne el, hogy észre sem lehetne venni. Ezek az örvények sötétebb foltok, az u. n. napfoltok alakjában jelentkeznek. Ezekből a napfoltokból elektronok, a legkisebb negatív elektromos részecskék tömege lép ki és folyik a Föld felé. A modern fizika megállapítása szerint az elektronok áramlása nem egyéb, mint amit mi elektromos áramnak nevezünk. Az elektromos áramnak mágneses hatása van s így például, mint ismeretes, a mágneses tűt kitéríti. A napfoltból megindult elektromos folyó közeledik a Földhöz, ennek azonban szintén tekintélyes hatása mágnessége van, legalább is akkora, hogy ezt a felénk közeledő elektronfolyamot eltérítse eredeti irányából és a Föld sarkai felé hajlítja el. Ahol ez az áramfolyam a Föld közelében elhalad, ott bizonyos mágneses változásokat, mágneses viharokat okoz és bizonytalanná tesz mindent, ami mágnességgel, vagy elektromos árammal összefüggésben van, így tehát a táviró-, telefon- és rádió-összeköttetést.

Ahol a napfoltokból kiinduló elektromos folyó a Föld azon légkörének egész magas rétegeibe (50—500 km.) kerül, ahol a levegő rendkívül ritka, ott a levegő gáz-részecskéibe ütközik, a részecskéket rezgésbe hozza és ezeknek a rezgéseknek következménye a sarki fény színpompás

tüneménye. Az elektron-áram a Föld mágneses hatásának következtében a sarkok közelében szökött a légkörbe jutni, de természetesen máshol is megtörténhet ilyesmi és így lehattunk mi is tanulni ennek a nálunk ritka jelenségnek, mert itt, egy és ugyanazon a helyen kicsi a valószínűsége annak, hogy néhány évtizeden belül sarki fényt láthatunk. Budapesten az elmúlt év januárjában láttak hasonló jelenséget. Erőtelies napfolt-képződés különben majdnem szabályos, több éves időközökben szokott bekövetkezni és megfigyelték, hogy általában sok bajt okoz a légköri viszonyokban is. Mivel erőtelies sugárzással jár a képződése, rendszeres erős hőmérsékletváltozás, nagy hőség, vagy erős páráképződés következtében szokatlan nagy hideg okozója lehet.

Ezeknek a dolgoknak pontos kikutatása azonban a tudomány jövő feladatait képezi és megoldása sok nehézséget rejteget.

Nem említve azokat a megállapításokat, amelyek az emberiség élete, bajai és betegségei, háborúk és járványok elterjedése és a napfoltok jelentkezése közt igyekeznek összefüggéseket találni, anélkül azonban, hogy ezt máig tudományosan helytállóan ismerték volna el.

Átvette hivatalát Reu Ilie dr. rendőrkvésztor

Husvét hétfőjén történt meg az aradi rendőrkvésztor vezetésének átadása. Murgau Liviu rendőrkvésztor, aki közel két esztendőn keresztül állt az aradi rendőrség élén, a szokásos formalitások között adta át hivatalát Reu Ilie dr. vezérfelügyelőnek. Az Aradról távozó rendőrkvésztor néhány keresetlen szóval elbucszott az aradi rendőrség tisztviselő karától, amelyhez azután Reu Ilie dr. vezérfelügyelő, az aradi rendőrkvésztor új vezetője intézett beszédet, amelynek során arra utalt, hogy a tisztviselők minden tekintetben hivataluk magaslatán álljanak és akkor benne mindig megértő főnököt találnak. Felszólította a tisztviselőket, hogy a nagyközönséggel szemben mindenkor udvariasak és előzékenyek legyenek.

A hivatali átvétel után Reu Ilie dr. vezérfelügyelő fogadta a sajtó munkatársait, akiknek a következőket mondta:

Uram!

Be kell vallanom, hogy örömmel jöttem Aradra, hiszen a legnagyobb meglepedésemre a régi ismerősökhöz jöttem. Már 1919-ben

Szerdán:

Az első hustalan nap Aradon

Zárva tartanak a husárut forgalombahozó útleletek — Szigoruan ellenörzik a tilalom betartását

Megírta az Aradi Közlöny, hogy a kormányrendeletére a jövőben szerdán és pénteken országsszerte hustalan napot kell tartani. A fenti napokon úgy a vendéglőkben, mint a magánháztartásokban szigoruan tilos hust, vagy husiélét fogyasztani. A husfogyasztási tilalomra való tekintettel a vágóhidak kedden, illetve csütörtökön nem vágnak. A kormányrendeletre való tekintettel az első hustalan napot szerdán, március 27-én tartják Aradon. Ez alkalommal az aradi hentes és mészáros üzletek tulnyomó része zárva tart, mert egyetlen cikk, amelyet árusíthatnak, csupán a zsír. Több husiparos azonban arra hivatkozik, hogy ha nem vághatnak, nincs zsírkészletük és ezért hiábavaló lenne az üzletük nyitása, amely szerintük, ilyen körülmények között — csak fölösleges kiadást jelentene részükre.

Illetékes szakmai körökben egyébként az a terv merült fel, hogy mértékadó körökhöz fordulnak és azt kéri, hogy a husfogyasztási tilalom alól vonják ki a szalonnát és felvágottjéleteket.

A husfogyasztási tilalom, — mint már megírtuk, — a szárnyasokra, valamint halfélékre nem vonatkozik. A rendelet betartásának ellenörzésével megbízott közegek szigoruan kutatják azt, hogy az intézkedést mindenki teljes mértékben végrehajtja-e és kihágás esetén az elkört büntetésekkel sújtják a rendelkezés ellen vétőket, amikor is, ha az jut a hatóságok tudomására, hogy magánlakásban történt husfogyasztás a tilalmas napokon.

A vágóhid igazgatósága a hustalan napra vonatkozó rendelettel kapcsolatban közli, hogy nem csupán a mészárosok és hentesek husárusítására vonatkozik a tilalom, hanem fűszerkereskedők sem árulhatnak sonkát, felvágottat, huskonzervet stb., mert ennek árusítása is tilos szerdán és pénteken.

20-ban s 21-ben is Aradon voltam, amikor — mint az aradi ujságok jelezték is — az állambiztonsági hivatal főnöki tisztségét töltöttem be. Különb Aradot mindig második otthonomnak tekintetem és ezenkívül még családi kötelek is fűznek ehhez a városhoz. Mint rendőrember tudatában vagyok annak, hogy a közönséggel a legszorosabb összeköttetést kell fenntartanom, éppen ezért kérem Arad város közönségének támogatását és, bármilyen körülmények között, mindennemű kéressel vagy panasszal forduljanak egyenesen hozzám a legnagyobb bizalommal. Hozzáteszem még, hogy városunk lakosai részére a csendet, a rendet és a közbiztonságot fenn akarom tartani és ebben a kérdésben nem ismerék felekezeti vagy nemzetiségi különbséget.

FORUM FILMSZÍNHÁZ Telefon 20 10.

Ma, a szeron legkacagtatobb vig Ataku:

STAN és BRAN
Az isteni repülők

FOX háborus híradó és színes MICKEY MOUSE port-musor. — — Előadások 5, 7-15 és 9-30 órakor.

HIREK

ARADI KOZLONY

Aradon, 11-12. Magyarországi KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Éves ár... 840 lei // Negyedéves 210 lei
Féléves... 420 // Egy hó. apra 70.

Jólsikerült a husvét református táncos-tea

Husvét hétfőjén, délután öt órakor az Iparos Otthon nagytermében az aradi és gal-i (Gál) reformátusok táncos teadélután tartottak az Arad-gal-i (Gál) templom építési alapja javára. A nagy sikerű teadélután az aradi Református Nőszövetség a gal-i és grófiai (Mosóczy-telep) Református Nőszövetségekkel karöltve rendezték meg, hogy minél jobb lelképüléssel a gal-i (Gál) református templom. A szép cél érdekében Tarnóczy Lajosné, Kovács Pirooska és Muzsai Mihályné nőszövetségi vezetők lelkesen egyített munkáknak Kovács Zoltán gal-i (Gál) vallásánál-kelkészel, aki immár két éve lelkidásztora a Buzsák-Gal (Gál) külvárosokban mintegy 200 református családnak és aki lelkes munkát végzett annak érdekében hogy a gal-i (Gál) reformátusok templomát kapjanak. Öv. Ince Sándorné nagyobb összegű adománya teremtette meg a templomépítés anyagi alapját, amelyet a hívek lelkesedése s önkéntes adománya általánosan növelt. Kiss Lajos református egyházkerületi tanácsosa önként ajánlotta fel a házát, hogy ott a templomépítési alap javára négy szeretet-vendégséget rendezzenek és a begyűlt összegből 20 ezer legrát vásároltak. A Braun-leglagyár 1000 legrát ajánlott fel ingyenesen a templomépítésre — így az áldozatkészség és lelkesedés most már remélhetőleg a legrövidebb időn belül tétő alá hozza az új templomot.

A husvét hétfőjén megrendezett teadélután a templomépítés javára a legszebb anyagi eredménnyel zárult. A természet már a kora délutáni órákban zsufozásig megtöltötte a közönség. A mulatság során a legremekbebb falatozó, és nagy sikerű itatók álltak a közönség rendelkezésére. A mulatság erkölcsi és anyagi sikerét a következő rendezésig illoji a legmélyebb dícséret:

Fogadóhívtóság:

Kovács Zoltán vallásánál-kelkés vezetésével: Tarnóczy Lajosné, Imre Zoltáné, Muzsai Józsefné, Kovács Pirooska, Szentes György, Dömötör László főszervezők, Muzsai József gondnok, Diósszilágyi Dező, Rónay Lajos, Mészáros László.

Iombola:

Mészáros Mária vezetésével: Magyar Mihályné, Boros Gáborné, Kiss Adél, Baróczy Béláné, Jahl Marcsi, Szabó Manci, Kása Marika, Pénztár: Hollerbach Máttyás, Szűcsi Mária, öv. Bogoscha Gyuláné. Jegyeladás: Turay Ilona, Főris Rózsi, Gutbród Valéria, Tarnóczy Lócike, Szabó Sári, Vágási Ida. Falatozó: Vezetők: Reinhart Gyuláné, öv. Ince Sándorné, Bartha Miklósné, Gardán Lajosné, Szabó Máttyásné, Juhász Mihályné, Mihalecz Mihályné, Pénztár: Gelényi Erzsébet, Kovács Ilona.

Háziaszonyok asztaloknál: Bogoscha Gyuláné, Foszó Agnes, Foszó Erzsike, Hollerbach Máttyásné, Návidházy Imréné, Munzath Mihályné, Szabó Józsefné, Libus Györgyné, Kiss Lajosné, Kontra Geróné, Nagy Imréné, Papp Istváné, Csizmadia Györgyné, Kónoky Kálmáné, Grünwald Imréné.

Teafőzés: Török Istvánné, Kóty Balintné, Vanfa Jánosné, Kiss Györgyné, Csomós Istvánné. Teafel-szolgáló: Tóth Pirooska, Török Viola, Csomós Búzi, Balogh Ilonka, Nagy Rózsi, Tóth Ilonka.

Bár: Kun József, Kutronyi Béla, Varga Béla. Pénz-tárosok: Mészáros Sándor, Kovács Sándor.

Jegycémtár: Magyar Mihály, Libus György, Kontra Geró Polgár József, Hajas Ferenc, Györi László, Libus János, Baranyi Lajos, Bálgazda: Szarka László, Cigányvárd: Rónay Lajos.

A református teadélután a legremekbebb hangulatban a késő éjszakai órákban zárult.

— Üdvözítő táviratot küldött Hitler kancellár György görög királynak. Berlnből jelentik: A Német Távirati Iroda jelenlé: Hitler kancellár üdvözítő táviratot küldött György görög királynak Görögország függetlenségének kikáltása évfordulója alkalmából.

Itt a tavasz! kerti butorok nagy-Lopasabb kerti butorok nagy-takarításához kötek, mindenféle kosarak legolcsóbban **Krebs és Moskovitz cégnél** Aradon, Strada Ioan Robu 2. szám, ut Neuman-ház

— Olaszországban valamennyi köztisztviselő fizetését tíz-tizenöt százalékkal felemelték. Rómából jelentik: Az olasz kormány törvényrendeletet hozott, amely szerint az összes köztisztviselők fizetését 10-15 százalékkal felemelték. Ez a fizetéstávitás mintegy husvét ajándékszámba megy és főként azért történt, mert Olaszországban az árak az elmúlt év óta 18 százalékos emelkedést mutatnak.

Anyos Viola képtáll-tása a Kultur-palotában vasárnap nyitják meg. — Nyitva d. e. 11-től 1-ig, d. u. 4-7 óráig. — Belépés díjtalan

— Meghalt gróf Tisza István testvérhuga. Budapestről jelentik: Vasárnap este meghalt öv. báró Radvanszky Béláné, Tisza Paulna, Tisza Kálmán, Magyarország évtizedeken át volt miniszterelnökének leánya, gróf Tisza István testvérhuga. A nagyasszony já-már óta súlyos beteg volt és most 77 éves korában jobblétre szenderült.

— A menekültekkel megkészszerződött egyes finn városok lakossága. Helsinkiből jelentik: Az oroszok által megszállt területek 450 ezer menekültjének letele-pítése a legnagyobb rendben folyk a polgári és katonai hatóságok irányítása mellett. A finn négyesültek eredményesen működnek közre annak érdekében, hogy a menekültek kényelmes otthonra találjanak és egészségügyi téren ne szenvedjenek semmi szükségét. Vannak olyan városok, amelyeknek lakossága a menekültek letelepítése folytán megkészszerződött.

Halálbüntetéssel sújtják Bulgáriában a nagy jövedelmű elítélőit

Szófia. (Rador). A hadügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett be a polgári mozgósításról. A javaslat különböző utasításokat tartalmaz a tennelés mozgósításáról háború és béke idejében, valamint a lakosság ellátására, a hadviseltek családtag-jainak segélyezésére és földjének megművelésére vonatkozóan. A magánállalatok jövedelmét az állam határozza meg és a felesleget a hadsereg cél-jaira fordítják. Az áruuszorát és árdrágítást szigorúan büntetik. Ha valaki 500 ezer levánál nagyobb évi jövedelmét eltagadja, halálbüntetéssel sújtják.

— Meghalt Lakatos Sándor dr. Budapestről jelentik: Nagy Lakatos Sándor dr., a régi politikai újságíró egyik kiváló tagja, az Újság munkatársa vasárnap éjszaka 70 éves korában elhunyt. Ötven évet töltött az újságíró pályán és tíz évvel ezelött, amikor negyvenéves jubileumát ünnepelte, a magyar kormányzó a legmagasabb elismerésével tüntette ki. Lakatos szerdán temetik a magyar főváros által adományozott díszsírhelyen.

Patent 12 literes, üzemben meglekinthető **tűzoltó-készülék** Az összes létezők közül az egyedüli, melyet 16 leiórt bárki újra tölthet. Kapható: **MAGYARI FERENC** műszaki üzle ében Arad, Strada Vasile Goldis 5. szám. — Telefon.

— Árvizkárók Tutovamegyében. Bucurestiből jelentik: Az árviz Tutovamegyében nagy károkat okoz. Tulceanal a Dunarea (Duna) vize tovább nő és Galatnál a Brates-töltés egy részét a víz átszakította.

Női brigád

Utolsó simítások a kivonulás előtt...

— Georgescu Petre tábornok, a NUF országos parancsnokának aradi látogatása és előadása. Vasárnap reggel érkezett meg Aradra Georgescu Petre tábornok, a NUF országos parancsnoka, akit az állomáson Vlad Alexandru tábornok-polgármester, Dragalina tábornok, Munteanu ezredes, dr. Ionescu Iuliu prefektus, Nichi Lazar és még számosan fogadtak. Déleán szükkörű bankettet tartottak a tábornok tiszteletére, amelyen megjelentek a Nemzeti Gárda vezetői és titkárai. Déután öt órakor folyt le a Kulturpalotában Georgescu Petre tábornok előadása „Politikai és katonai vezetés” címmel. A termet zsufozásig megöltő közönség előtt tartott felolvasásában az előadó kitért arra, hogy az országok és népek vezetőinek mennyire fontos egybekapcsolni a politikai és katonai szempontokat, mert csak így érhetnek el igazán eredményt. Például hozta fel Nagy Sándort, Julius Caesart, Nagy Frigyes, Napoleont és az egyetemes világörvénelem több más kiváló alakját. Ezeknek a nyomdokain halad II. Carol király, aki szerencsés kézzel oldotta meg a katonai és politikai vezetés összeegyeztetését. Az érdekes előadás a közönség hosszantartó tapssal jutalmazta. Itt említhik meg, hogy Georgescu Petre tábornok hétfőn Sávársinba (Soborsin) utazott a Nemzeti Gárda aradi vezetőinek társaságában, hogy résztvegyen a megyei gárda Radna járási tagjainak eskütételén. Georgescu Petre tábornok hétfő este Sibiuba (Nagyszében) utazott.

— Nagypénteken is havazott Cluchban (Csikban). Nagycsütörtökön és nagypénteken virradóra sűrűn hullott Cluchan (Csikban) a hó. Nagypénteken majdnem egész nap szüneten havazott. Az olvadás az egész megye területén megállt. Gyakorlati gazdák szerint komoly mezőgazdasági munkáról két hét előtt nem lehet szó.

— Pasca Octavian dr., a curci-i (Kürtös) határrendőrség új főnöke. Az elmúlt nap folyamán változás történt a curci-i (Kürtös) határállomás rendőrségi klerikétségének vezetésében. A határrendőrség vezetőjét Pasca Octavian dr. rendőrkapitány vette át. Pasca Octavian dr. már évek óta helyettes főnöki minőségben teljesít szolgálatot.

— A többségi és kisebbségi egyházak megfellebbezték a cluj-i (Kolozsvár) városi költségvetést. Cluj. (Kolozsvár). A Curentul híradása szerint a város pénzügyi osztálya által elkészített költségvetés ellen hat fellebbezés érkezett be. A fellebbezések között szerepel az iskolaszék fellebbezése, amely nincs megelégedve a városi iskolák fenntartására felvett összeggel, mert annak ellenére, hogy a költségvetés végösszege ebben az évben 30 millió leiel emelkedett, a népoktatási törvény rendelkezése ellenére nem a költségvetési összeg 14 százalékát, hanem 3 millió hétszáz ezer leit irányozták elő az iskolák fenntartására. Fellebbezést adtak be a költségvetés ellen a kisebbségi egyházak is, amelyek kevéseket tartják a kisebbségi egyházak segélyezésére előirányzott egymillió százezer leit összeget, mert ez az összeg nem áll arányban azokkal a városi illetékekkel, amelyek a városi kisebbségi polgárai a városi pénztárba befizetnek. A fellebbezéseket a város tanácsa illetékes elbírálás végett a királyi helytartóság elé terjesztette.

Ócsó narancs fruit érkezett Kohn József, luteránus templommal szemben

— Dr. Milola Ioachim halála. Timisoaral (Temesvár) munkatársunk jelenti: Dr. Milola Ioachim timisoaral (Temesvár) városi kultúratanácsos, a múzeum igazgatója, az egyházi festészetnek egyik kiváló művésze és tudósa 43 éves korában meghalt. Milola dr., aki bányási származású, 1928. szeptembere óta Timisoaral (Temesvár) él és a város kulturális életének fellendítése körül nagy érdemeket szerzett. Fejésége és két apró gyermeke gyászolja. A város halottjának tekinteti és a mai temetésén dr. Baran Coriolan volt miniszter, főpolgármester vezetésével a város és megye valamennyi jelentős tényezője résztvesz.

— Magyar színházi előadások Szatmaron (Szatmár). A saumarej (Szatmár) prefektus és a katonai hatóságok engedélyt adtak Mihályi Károly színházgátnak, hogy a színházban a tavaszi idény folyamán is, magyar nyelvű színházi előadásokat tartson. Az engedély birtokában Mihályi társulata április 2-án kezd meg a tavaszi színháznyitást.

Legolcsóbb temetőkezősi vállalat **LACSAN temetőkezése** Boulevardul Regele Ferdinand 47. — Saját kőszítmény.

— Hirtelen halál az ócskaplacaon. Kedd délelött 11 óar tájban hirtelen haláleset történt Aradon: a Cuză Voda-uccában, az ugynevezett ócskaplacaon, különböző hómákat árusító Izsák Fülöpne hirtelen összeesett és mire segítségére siettek, már halott volt. A halálesetről értesítettek a rendőrséget, ahonnan Anca rendőrtiszt szállt ki a helyszínre az ügyeletes háziorvossal, aki megállapította, hogy a halált szívszélhűdés okozta. A 44 éves asszony hirtelen haláláról értesítettek a Ciocârlieni-uccában lakó hozzátartozóit.

— Nemzetközi sakkverseny Budapestén. Budapestről jelentik: Vasárnap déleán kezdődött meg a Maróczy Géza tiszteletére rendezett nemzetközi sakkverseny. Az első nap eredményei a következők: Euwe dr.—Réthy-játszma 6 óras küzdelem után a holland bainok győzelimével végződött. Barcza ugyancsak 6 óras küzdelem után győzött Balla felett. A Vidmár—Szabó-mérkőzés eköntetlen maradt. Hétfőn három játszma került lebonyolításra, amelyek során Euwe dr. Szabót, Vidmár Ballát és Barcza Réthyt győzte le.

Péterfi Endre (Palesztina) előadása: „Trumpeldor, egy zsidó hős élete”

Szerda este 9 órakor a Zsidó Nemzeti Szövetség helyiségében. — Aradon, Str. Ia Vasile Goldts 8. szám.

Április 12-ikén tartja a királyhágómelléki egyházkerület rendkívüli közgyűlését

Oradeáról (Nagyvárad) jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Ismeretes, hogy a királyhágómelléki egyházkerületet a múlt év őszén tennelétrövényvel református püspökség alá emelték. A rendelétrövény kijelölte az új püspökség földrajzi területét s ugyanakkor azt elrendelte, hogy az új püspökségben a püspöki méltóságra a választást megelentsék.

Az elrendelt szavazás során a gyűlekezetek egyhangú bizalma ismét Suljok István oradeai (Nagyvárad) lelkész eddigi püspököt emelte a püspöki tisztre. A választás eredményének kihirdetésére és a püspök-választás egyházhatósági megerősítése végett, Thury Kálmán egyházkerületi főgondnok és Vaday Béla legközelebbi esperes az egyházkerület közgyűlését folyó év április 12-én, délelőtt 11 órára hívta össze Oradeára (Nagyvárad). A püspök-választás egyházhatósági megerősítése után kerül sor arra, hogy az új püspök, öfelsége a király kezébe esküt tegyen. Ezzel be is fejeződik az önálló kerületi berendezkedés érdekében folytatott köz el két évtizedes küzdelem és az oradeai (Nagyvárad) református püspökség a törvényben biztosított segélyek élvezetében folytathatja áldásos működését.

— Radu Cornel dr. a NUF aradmegyei tagozatának elnöke, Fővárosi értesülések szerint dr. Radu Cornelt nevezték ki a Nemzeti Újjászülés Frontja aradmegyei tagozata elnökének.

— Gyászistentisztelet Suciu Ioan dr. emlékeztérére, Vasárnap az istentisztelet után az aradi görögkatedrális székelyházban az egy évvel ezelőtt elhunyt dr. Ioan Suciu emlékeztérére gyászszertartást tartottak. A család tagjain kívül megjelentek Magier Andrei dr. görögkatedrális püspök, Georgescu Petre tábornok, a NUF országos parancsnoka, dr. Bejan Romulus és Riscuța Moise apolgármesterek és még sokan mások. A gyászszertartást Codreanu Florea esperes, Felea Ilarion dr. teológiai tanár, Banciu lelkész és O. Lipovan szerep végezték.

— Tűz egy detroitli repülőgépgyárban, Newyorkból jelentik: Az egyik legnagyobb detroitli repülőgépgyárban tűz tört ki és három repülőgép kigyulladt és teljesen elégett, több repülőgép pedig megsérült.

— Elhunyt az árvízveszély Budapesten, Budapestről jelentik: A Duna vízének hatalmas megnövekedése folytán előállott árvízveszélyt Budapesten sikerült teljesen elhárítani. A vidéken azonban annál nagyobb az árvízveszély, annak ellenére, hogy az óvintézkedéseket megtették.

— Házasság, pankotai Jóna Ilonka, (Arad) és csíkrákosi Fodor József, (Simánd) f. hó 25-én házasságot kötöttek, (Minden külön értesítés helyett.)

— Levéltitok megsértése miatt eljárást indítottak egy községi bíró ellen, Schmidt Hildegard csikmádófalvi jegyzőné bünyűdíj feljelentést tett Olti Félix községi bíró ellen, mert katonai gyakorlatra behívott férje leveleit engedély nélkül felbontotta és tartalmukat „ellenőrizte”. Az ügyben lefolytatott csendőrségi nyomozás során bebizonyosodott, hogy a községi bíró jogtalanul felbontott néhány, a panaszos címűre érkező levelet, Levéltitok megsértése címén eljárást indítottak a községi bíró ellen.

— Turistaszerencsétlenség Svájcban, Lausanne-ból jelentik: A „Dent de Lys” nevű csúcsról való lelévétel alkalmával négy turista lezuhant, akik közül hárman: egy 60 éves lelkész, egy 14 éves fiú és egy 16 éves lány meghaltak.

— Pályázati hírdetmény, Az aradi zsidó hitközség által fenntartott Öregok Otthona pályázatot hirdet az otthonban megüresedett helyvek betöltésére. A pályázatok a hitközségi irodába legkésőbb április 5-ig adandók be.

— Egyházkerületi ifjúsági konferenciát rendeznek a Pádureni—chisineu-crisi reformátusok. Az Aradi Közlöny chisineu-crisi (Kisjenő) tudósítója jelenti: A Pádureni—chisineu-crisi (Erdőhegy—Kisjenő) reformátusok a templomépítési akció után ismét magasztos feladatra vállalkoztak: megrendezik a legközelebbi egyházkerületi ifjúsági konferenciát, Nagypéntek délelőtt len presbitéri gyűlést, délután pedig nagygyűlést tartottak, amelyeken hatalmas lelkesedéssel tették magukévá az előterjesztést és határozatilag kimondták, hogy április végén Pádureni—Chisineu-Crisen (Erdőhegy—Kisjenő) tartják meg a négynapos ifjúsági egyházkerületi értekezletet. A konferenciára, ugy remélik, hogy mintegy 200—250 fiatal ember jelenik meg a Sighetultól (Máramarosziget)—Timisoara-ig (Temesvár) és Lugosiig (Lugos) terjedő egyházkerület területéről, akiknek vendéglátását a református leányegylet és ifjúsági egyesület vállalta a református szövetséggel karöltve. Az értekezlet keretén belül az ország legközelebbi református eladói fognak szakelődásokat tartani és a konferencia iránt máris hatalmas érdeklődés mutatkozik.

— Gyakorlatra behívott tisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak családtagjainak ügyelmében Mint a sajtó már közölte, a kormány gondoskodni kíván azon gyakorlatra behívott alkalmazottakról is, kiknek családtagjai nem kaphatják meg a családfenntartók fizetéseik azok munkahelyeiről, mert a szolgálati kötelességük nem éri el a két évet, vagy a vállalat alkalmazásában foglalkoztatott alkalmazottak száma nem haladja meg az 5 személyt. Az ilyen esetekben minden behívott család részére napi 20 (husz) lei segélyt utalnak ki a betegsegélyző mellett működő külön bizottság által. Mindennemű felvilágosítással szolgál a Magántisztviselők Céhének Aradi Tagozata, Str. Horja No. 2., II. em. Hivatalos órák minden este 7—8 óra között.

Férfi fehérneműt legmodernebb szabás szerint a legolcsóbb árban készít

WEICHEL

Strada Eminescu 12. sz., az udvarban, a kapuval szemben.
Anyagokban nagy választék

— Az Aradi Filharmonia Egyesület elnöksége felkéri a t. tagokat, hogy egykori, érdemes dzszenőke, dr. Vas Sándor temetésén ma, szerda délután 6 órakor a felsőtemetőben megjelenni sziveskedjenek.

Végkiárusításból kimaradt ion- és pamuvásznakat, asztalneműket lakásomon árusítom.

I. GRÜNBERGER

Moise Nicouara-u. 1. sz. I. em.

— Gyászistentisztelet, Március 28-án délelőtt fél tíz órakor a minorita-templomban gyászistentisztelet lesz az egy évvel ezelőtt tragikus körülmények között Radnóton elhunyt ifj. Brassay Ernő gazdasági főiskolai hallgató lelkéért.

Speciális géppel varrott pehely-paplan

Modern villamos pehely-befúvó készülékkel, egyedüli készítője

Vörös József

paplan és matrác készítő, Str. Eminescu 12

— Tűzvész egy Galati melletti községben, Galatiból jelentik: A Covurlui megyei Beresti községben hétfőn reggel hatalmas tűz tört ki, Costache Pascu pékműhelyében keletkezett a tűz, amely rövidesen a szomszédos üzletekre is áttért. Kihívták a galati tüzoltókat is, közben azonban a pékműhelyen kívül egy gyarmatáru üzlet, egy könyvkereskedés, egy csizmadia-műhely, egy kézműipari kereskedés és egy szabóműhely égett le. A kár meghaladja a négy millió lei.

SZINHÁZ

Szerdán este „Dalol a nyár”, Erdélyi Mihály táncos operettje Csütörtökön „A feleség”, olcsó helyárrakkal

A husvétii ünnepek színházi műsorát teljes egészében uralta Erdélyi Mihály, az operettjeivel mindenütt kirobbanó sikert elért újdonsága, a „Dalol a nyár”. A szombat esti bemutató előadással együtt hét, szer ment már a kitünő darab és mindannyiszor tett ház tapsolta végig a nagyszerű zeneszámokat, a szellemes párbeszédet, amelyek a humor és a kacagtatás szálkaival vannak keresztül szöve, a pompás áncokat és Erényi Böske, Major Kató, Gömöri Emma, Angyal Lilly, Felhő Ervin, Mészáros Béla, Lenkey István, id. Szendrey Mihály, Jávor Alfréd és a többiek kitünő gástanul játéka. A „Dalol a nyár” szerdán este is műsorú van.

A Kamara Színház műsora: Csütörtökön Bókay János, a magyar színműirodalom legszellemesebb és legötletesebb képviselőjének, a bemutatásán nagy sikert elért vígjátékát, „A feleség”-et olcsó, 20, 30, 40 és 50 leles helyárrakkal mutatja be a Kamara Színház.
Szerdán este 9 órakor: „Dalol a nyár”, Erdélyi Mihály remek muzsikája, mesés kiállítású táncos operettje. Főszerepben: Erényi Böske, Major Kató, Gömöri Emma, Angyal Lilly, Felhő Ervin, Mészáros Béla, id. Szendrey Mihály, Lenkey István, Jávor Alfréd
Csütörtökön este 9 órakor: „A feleség”, Bókay János nagyszerű vígjátéka. Olcsó, 20—50 leles helyárrakkal.

— Kiutasították Németországból a Neue Zürcher Zeitung tudósítóját, Belfhnből jelentik: Dr. Mayer, a Neue Zürcher Zeitung tudósítóját, mint nemkívánatos idegent kiutasították Németország területéről. A kiutasításra nem újságírói tevékenysége szolgáltatott okot, hanem az inkább a németellenes propaganda miatt történt.

— Nyugdíjasok ügyelmében A Nyugdíjasok Közlöny Segélyző Egyesülete (Goldis, ucca 6.) értesíti az összes nyugdíjasokat, hogy a 75 és 80 százalékos kedvezményű vasúti igazolványok érvényesítését megkezdte. Az egyesület felhívja az érdekelteket, hogy a vasúti igazolványokat hozzák be az egyesületi irodába, mert azok csak folyó év április 1-ig használhatók. Egyébként a vasúti nyugdíjasok figyelmét ismételtén felhívja az egyesület elnöksége arra, hogy a kedvezményes tüzifaszállításra nézve a kérvényeket az irodában nyújtsák be.

— Közismert chisineu-crisi (Kisjenő) polgár halála, Chisineu-crisi (Kisjenő) jelentik: Péntek hajnalban halt meg 74 éves korában rövid szenvedés után Fodor István, aki régebben a csendőrségnél teljesített szolgálatot, majd a község szolgálatába lépett, ahonnan 25 esztendő szolgálat után néhány évvel ezelőtt lépett ki. A köztisztviselőben álló férfi végzettségén Chisineu-Crisi (Kisjenő) község is képviseltette magát, ugyszintén az önkéntes tüzoltóság is, valamint az ismerősök és jóbarátok tömegesen jelentek meg. A gyászszertartást Nagy Zoltán református lelkész végezte, aki megható szép beszédben méltatta az elhunyt érdemét. A koporsót a beszentelés után a közeli Vánatori (Vadász) községbe vitték, ahol a családi sírboltban temették el.

— A községi járulékos pótdók leszállításának ügye, Megírta az Aradi Közlöny, hogy intézkedés történt a községi járulékos pótdók jelentős csökkenéséről. Tavaly az ingatlanok után ugyanis 15 százalékos, az ipar, kereskedelem és szabadfoglalkozásuk viszonylatában 6 százalékos fizettek, míg idén a járulékos pótdók adó kulcsa 7 és fél, illetve 3 százalék. Ez a leszállítás, a város pénzügyi szolgálatainak bezárása szerint tízenöt millió leiel csökkenti a város bevételeit, amennyiben ezen költségvetési tétel keretében az eddigi 20 millió lei helyett csak 5 millió lei vételeznek majd be.

— Rendőrségi hírek, Husvét vasárnapján közből az aradi rendőrség bünyűgyi osztályával, hogy Moldovan Andrei 60 év körű munkanélküli holtan találták a Vácárest-ut 6. szám alatti házban. A hatósági orvos megállapította, hogy az éhesebb korú munkanélküli halálát védegyenylés okozta. — Az elmúlt éjszaka folyamán betörők jártak Iovin Mihályné, Oltului-ucca 16. szám alatti házában élelkműhelyében, ahonnan nagyobb mennyiségű élelmiszert loptak el. — Az aradi rendőrség bünyűgyi osztályának detektívjei elfogták Santa József, Remus-ucca 3. szám alatti házban aki Gibanca Ioan, Timisoara (Temesvár) lakos zsebéből ezer lei lopott ki az egyik aradi éjszakai mulatóban. — Az aradi rendőrséghez érkezett feljelentés szerint Hartmann János Aradulou (Uiarad) községbeli gazdálkodó képlavas szekerével a Regele Carol-körút 37. számú ház előtt behalott az úttest szélén álló 18021-es rendszámú bucaresti-i gépkocsiba, amely az összekötés következtében megrongálódott. A közlekedési baleset ügyében a rendőrség bevezette a vizsgálatot annak megállapítására, hogy azért kit tarhel a felelősség.

— Koszorúmegváltások, Koszorúmegváltás címen a zsidó szeretetiház javára az alanti adományok folytak be: Haász Albert ravatalára: dr. György Emil Oradea 500 lei, Mandl Ferenc 100, Klein László Curtici 200, Kurtág Sándor 100, özv. Horovitz Tiborné 200, Prinz Jakab és neje 200, Friedmann József 100, Klermann Zoltánné Curtici 100, Jakobovits Zoltánné 100, Ungár Jenő 50, Fürst Sándorné 100, Haász Albertné 300, Gróf Ferenc 100, Kardos Anna 200, özv. Friedmann Samuné 100, Weisl Jenő 100, dr. Székely Ferenc 100, özv. Wertheim Samuné 100, özv. Rosenthal Samuné 50, Fichler Sándor 50, Landler Andor Bistrá 100, Fried Lajos 50. — Róth Ede ravatalára: Bérczi Károly 100 lei, dr. Róth Sándor (Róma) 100, Szilágyiné Róth Klári 100, Halmos Gyula 100, Feller József Timisoara 100, Kállai Ferenc Timisoara 100, Weiszberger Mór és neje 100, Wiegenfeld Adolf 100, Weisz Józsefné 100, Weiszberger Tibor 100, Leuchtmann Aladár 100, Leuchtmann Sámuel 100, Weiszberger Henrik 200, Holzer Jenő 100, Holzer László 100, Dacia-kávéház 150, Geller Máttyás 100, Herz Vilmos és neje 100, Reimann Samu 100, Agentura 300, Bátony István 100, Jakobovits M. 100, Császár Imre 100 lei.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK

SZERDA:

FÖLDES gyógyszerár, Str. Eminescu,
KÁRPÁTI gyógyszerár, Bul. Reg. Ferdinánd
ROZSNYAI gyógyszerár, Piata Avram Iancu

SPORT KÖZLÖNY

Váratlan vereséget szenvedett az AMTE a Gloria CFR csapatától

A Rapid temét nagy formában. — Első győzelmeiket aratták a timisoarai (Temesvár) csapatok. — Az UDR értékes döntetlenje Bucurestiben

A nemzeti bajnokság negyedik tavaszi fordulójának nagy meglepetését az AMTE szolgáltatta, de ez a meglepetés nem volt kellemes a piros-feketék tábora számára. A Gloria CFR-el szemben ugyanis az AMTE tulságos önbizalommal állt ki és ez megbosszulta magát, mert az igen jó képességekkel rendelkező galati-i együttes legyőzte a későn eszmélő aradi tizenegyet. Bucurestiben a Rapid, amely ismét nagy formára jutott fel, valósággal legázolta a Carpati együttesét, az UDR viszont pompásan szerepelt, pontot vett el a különösen otthonában féltelmetes Sportultól. A két timisoarai (Temesvár) együttes első tavaszi győzelmét aratta: a Ripensia a feltörő Unirea Tricolorot állította meg győzelmi sorozatában, a CAMT pedig a sereghajtó Victoria felett győzedelmeskedett.

A táblázaton a Ripensia, a CAMT és a Gloria CFR nyomultak fel, a Carpati viszont visszaesett, a többi csapat változatlanul megőrizte helyét. A negyedik tavaszi forduló után így fest a bajnoki tabella:

1. Venus	15	10	1	4	44	15	21
2. Rapid	15	8	5	2	46	20	21
3. Sp. Studentesc	15	6	7	2	36	23	19
4. UDR	15	4	8	3	25	25	16
5. U. Tricolor	15	6	3	6	23	26	15
6. Ripensia	15	6	3	5	23	26	15
7. CAMT	15	6	3	5	23	33	15
8. Carpati	15	6	2	7	24	27	14
9. Gloria CFR	15	6	1	8	15	41	13
10. Juventus	15	3	6	6	25	30	12
11. AMTE	15	6	—	9	24	29	12
12. Victoria	15	2	3	10	12	25	7

A mérkőzésekről az alábbiakban számolunk be:

Gloria CFR—AMTE 1:0 (1:0).

Vasárnap délután sorsdöntő bajnoki mérkőzésre állott ki az AMTE a galati Gloria CFR csapatával. Mint ilyenkor történni szokott, a favoritnak hitt csapat fölénynek teljes tudatával vonult ki a pályára és szégyenre teljes vereséggel volt kénytelen távozni. A mérkőzésen jelenlévő minégy 1000 néző egy nagyképi könnyelműkedő félidő után kinos vergődéssel és tehetetlenséggel végig küzdött a második félidőt „élvezhetett”, melynek során bemutatta az aradi csapat, hogy miként nem kell játszani.

A bajnoki mérkőzést, mint fentebb említettük, nemcsak a két félidő bontotta két részre, hanem a játék képe is. Az AMTE fölényes győzelemben bizakodva, tehetetlen csatársora lévén 0:1-re fordult és a második félidőben, amikor észbekapva, kiderült, hogy a bajnoki pontok az A) ligában való benmaradást is jelenthetik, mindezt megkísérelt, de — hiába. Ebben a félidőben ütközött azután ki, hogy mennyire nem tud az AMTE és mennyire formájavuláshoz van szüksége ahhoz, hogy egy szinten lehessen emlegetni a többi, vele egy csoportban lévő csapattal. Első eset volt, hogy a fedezetsor — kivéve talán Szurgyi egyetlenes játékát — teljesen formán kívül volt, a védelem sem volt 100 százalékos, de ez még mindig nem okozhatta volna a vereséget, ha a csatársorban egy szikrányi átütőerő lett volna. A védelem meg engedhette volna magának azt, hogy egy gólt kapjon, mert ezzel nem lett volna szabad az egész mérkőzés sorsának eldőlni. Védelmi hiba folytán ment be a hájőba egyetlen egyszer a labda és a csatársor kiáltó mulasztása miatt öt biztos góthelyzetből egyetlen egyet sem értékesített.

A Gloria CFR, amit akart, el is érte, sőt talán sokkal többet ért el. Hazavitt két talált pontot és ezért az első félidőben támadott, a másodikban pedig védekezett. A csapatból egyénileg kizárólag Jusjin kapust lehet kiemelni, aki hibátlanul járta el feladatát. A többi szürke, rakkoló játékosok, talán egyetlen, most megvásárolt „örökifjú” Sirock III. a kivétel. Az AMTE-ban Gerold jó volt, Slivat kielégítő, Kovács gyengébb. A fedezetsorban Szanió téhetetlen, Szabó egészen rossz, Szurgyi pedig nagyon megérezte a másik két társa gyengeségét. A csatársorban Igna futballozott, Batrin sokat hibávalóan és pontatlanul lőtt. Reinhard lassu, ügyetlen, minden labdáról jekésott, se ejől, se hátul nem lökötötte be azt a szerepet, amit neki szántak. Láb hasonlóképpen egészen gyenge, neki is, Friednek is, aki egyáltalán nem volt játékban, pihenőre van szüksége.

A mérkőzést eldöntő gólt az első félidő 30. p. a baloldali védelem hibájából Bodea szerezte. Ami ezután következett úgy az első, mint a második félidőben, csupán halvány utánzata volt annak, amit labdarugásnak neveznek. Radulescu Costel jól bíraskodott.

Rapid—Carpati 7:3 (5:1).

Bucuresti. A Rapid pompás csatárjátékkal hen-

gerelt. Góljai közül Auer, Sipos és Baráky kettőt-kettőt szerzett, míg a hetedik gól Capusan érdeme. A Carpati góljain Telegdi (11-esből), Szeremi II. és Lukács osztozkodtak. Biró Emil Kroner.

UDR—Sp. Studentesc 2:2 (1:0).

Bucuresti. Az UDR már biztos győztesnek látszott, amikor a végküzdelemben a diákcsoportnak

Bravuros győzelmet aratott a Gloria a Kinizsi felett

Főlényesen vezet a Mica a B) ligában

A nemzeti bajnokság B) csoportjában vasárnap rangadót játszottak a csapatok, amely Brádon került lebonyolításra és a Mica küzdelem után legyőzte riválisát, az Electricat. A Gloria értékes győzelmet aratott a Kinizsi felett, ellenfele otthonában, ugyszintén értékes a Minerulnak Simerlán (Piski) aratott győzelmé is. A Jiul és a Vulturii biztosan győztek és a bajnoki táblázat, amelyen különben a sorrend változatlan, a következő:

1. Mica	11	10	-	1	31:7	20
2. Electrica	11	8	-	3	21:15	16
3. Kinizsi	11	7	-	4	26:20	14
4. Vulturii	11	6	1	4	16:16	13
5. Minerul	11	6	1	4	14:14	13
6. Jiul	11	4	2	5	18:12	10
7. Gloria	11	4	2	5	28:25	10
8. CFR Simerla	11	2	2	7	6:15	6
9. Sparta	11	1	2	8	10:27	4
10. CFR T-Severin	11	2	-	9	11:30	4

Beszámolóink:

Gloria—Kinizsi 3:2 (2:2).

Timisoara (Temesvár). A Gloria kitünően játszott és a győzelmet megérdemelte. Így állt fel a két csapat: Gloria: Theimer — Régner, Volentir — Siclovan, Codrean, Micoła — Tudor.

Az Astra legyőzte a Crisana CFR-t a kerületi bajnokságban

Meglepetés az Egyetértés veresége is

Az alkerületi bajnokságban vasárnap négy mérkőzést bonyolítottak le és két vaskos meglepetés adódott: az Astra rávert a Crisanára, a Transilvania pedig otthonában győzte le az Egyetértést. Az Olimpia nagy küzdelemben legyőzte az AAC-ot, a Tricolor és Unirea pedig megosztották a bajnoki pontokat. A táblázat így alakult:

1. Olimpia	13	11	-	2	45:7	22
2. Crisana CFR	12	10	-	2	38:11	20
3. Astra	13	8	1	4	28:14	17
4. AAC	12	8	1	3	24:15	17
5. Titanus	12	6	3	3	32:14	15
6. Unirea	13	6	3	4	23:28	15
7. Tricolor	13	5	3	5	25:35	13
8. ATE	12	4	2	6	22:23	10
9. Transilvania	13	4	2	7	20:19	10
10. Egyetértés	13	3	1	9	17:35	7
11. Banatul	12	2	-	10	9:47	4
12. Gaiana (törölve)	12	2	-	12	4:39	-

Beszámolóinkat alább adjuk:

Astra—Crisana 2:1 (1:0). Megérdemelt győzelem. Baranyi és Valea, illetve Giugorescu a góllövők. Biró Muntean.

Transilvania—Egyetértés 2:1 (2:0). A Transilvania értékes pontokat szerzett. Filimon (2), illetve Merkli lötték a gólokat. Biró Pfeiffer.

A SZIFILISZ

dicsőregeten és alaposan, szájon beszédendő módon, csak az új, eredeti külföldi „ARONGYL” gyógyszerrel kezelhető, előkészítve a Plangoi laboratóriumok által, Versailles (Franciaország) és engedélyezve az Egészségügyi Minisztérium által. A többi mint 15 év óta folyó kísérletezések a francia klinikákon tanuskodnak az eredményekről, amelyeket ezen készítmény fel tud mutatni. Tartalmazza, a szer vezetnek teljesen ártalmatlan formában, az összes praktikus gyógyszereket, azaz arzént, bizmutot és higgyant. Dr. Gucci gyógyszerára, Bucuresti, Calea Victoriei 33, az úveget 510 lei utánvét ellenében szállítja. Kivánságra fevilágosító brosurát küld „NIFAR” S. A. R., Serviciul Sinfifice AE, Str. Maria Rosetti 47., Bucuresti.

sikerült az egyenlítés. Spielmann és Zsizsik 1 góljaira Gica Popescu válaszolt két gójjal és így az egyik pontot megmentette a Sportul. Biró Ritter.

Ripensia—U. Tricolor 3:1 (1:1).

Timisoara (Temesvár). A Ripensia végre magára talált és értékes bajnoki pontokat szerzett. Kovács révén a vendégcsapat vezetője, de Marksteiner két góljá, valamint Dobay gólja a Ripensia javára biljettették a mérteget. Biró Ionescu Tope.

CAMT—Victoria 2:1 (1:0).

Timisoara (Temesvár). A két csapat egyenrangú volt és a szerencsésebb CAMT szerezte meg a bajnoki pontokat. Coța góliját szünet után Ciubian II. egyenliti, de Reiter megszerzi csapatának a győzelmet jelentő gólt. Biró Ceureanu.

Farkas, Mladin, Henegar, Mercea, Kinizsi: Dobi — Molnár, Kohl — Wetzter III., Petschovszky, Schaff — Kovács, Losoncz I., Thierjung, Bajusz, Monyak.

A 2. p. Bajusz, a 14. p. Thierjung góliaival a Kinizsi kétfólos előnyhöz jut, de a Gloria nem csügged és a 25. p. Farkas révén szent, sőt a 43. p. Codrean váratlan lövésével az egyenlítést is megszerzi.

A második félidőben a Gloria rohamoz és már az 1. p. Mladin kiugrik és lapos lövése védhetetlen. A Gloria fölénye tovább tart, de a Kinizsi ezután már jól védekezik.

A győztes csapat minden tagja dicsőreget érdemel, de főleg a közvetlen védelem, Siclovan, Codrean és Farkas játszottak jól. A Kinizsiben Molnár, Wetzter III., Schaff és helyenként Thierjung érdemelnek említést. Biró Boldur.

Mica—Electrica 3:2 (2:2). Brád. A Mica csak nagy harc után szerezte meg a bajnoki pontokat. Popp (2) és Kovács, illetve Biró és Gál szereztek a gólokat. Biró Rechesan.

A többi eredmények: Vulturii—Sparta 2:0 (2:0). Jiul—CFR T-Severin 5:1 (3:0). Minerul—CFR Simeria 2:1 (1:0).

Olimpia—AAC 1:0 (1:0). Nagy harc után nyert az egységesebb Olimpia Bugar II. góljával Biró Oprita.

Tricolor—Unirea 1:1 (0:0). Reális pontozkodás. Urcan, illetve Truta szereztek a gólokat. Biró Hohn.

O Egyéb héti eredmények. Oradea (Nagyvárad): Victoria—NAC 5:2 (4:2). Bucuresti: Rapid—Juventus 1:0 (1:0). Sf. Gheorghe (Sepleszentgyörgy): Oltul—Gloria CFR 2:1 (0:1).

O A TITANUS FERDINANDON (Nándorhegy). A Titanus csapata vasárnap a Metalosport Ferdinand csapatával mérkőzött Ferdinand (Nándorhegyen) és a noha a mérkőzés folyamán egyenrangú ellenfél volt, mégis 4:1 (2:1) arányban vereséget szenvedett. A Titanus gólját Dorkori lőtte, a második félidőben 2:1 állásnál Szinder egy 11-est hibázott.

O B) ligás eredmények: Crisana—Törekvés 4:1 (1:1), Universitatea—Olimpia 7:0 (2:0). RMTE—Monopol 8:2 (2:0). Oltul—Cimentul 0:0. Sodronypar—Victoria Carei (Nagykároly) 12:0 (3:0). FC Braila—Dragos Voda 4:1 (1:0). DVA—Macabi (Chisinau) 2:1 (2:0). Prahova—DOC 4:2 (1:1). Macabi (Bucuresti)—Traian 10:0 (2:0). Ferroemail—Franco Romana 5:3 (2:2).

O Összeállították a jugoszláv válogatottat. A vasárnapi Románia—Jugoszlávia DK mérkőzésre összeállították a jugoszláv csapatot, amely a következő: Lovrics — Anvelkovic, Dubac — Lehner, Dragicevics, Manola — Glisevics, Valjarevics, Petrovics, Nikol.

Hétfőn vereséget szenvedett a tartalékos Gloria

Ripensia—Gloria 7:1 (5:1).

Tímisoara (Temesvár). A Gloria öt elsősből... darbeli játékosai állt ki és a Ripensia biztosan győzött...

Pontot veszített az Ujpest a magyar bajnokságban

Budapest. A magyar bajnokságban a katolikus húsvét első napján esonkaforduló: öt mérkőzést bonyolítottak le és ezek során az Ujpest meglepetésszerűen pontot veszített az Elektromossal szemben...

Elektromos—Ujpest 1:1 (1:0). Az Elektromos kitűnően játszott, az Ujpest lazimatagok, Sziklai öngóját Ádám egyenlítette.

Kispest—Gyarmat 4:0 (1:1). A Kispest csak a végkioldásban nyert. Góllövők: Kalocsay (2), Olajkár II. és Olajkár I. (1-esből), illetve Várnai (2) és Kovács.

Szeged—Törekvés 3:2 (0:2). A Szeged a második félidőben felülkerekedett. Gyarmati (2) és Blümler illetve Zörgő és Garámszegi szereztek a gólokat.

Szalók—Bocskai 1:1 (0:0). Egyenlő ellenfelek érdekes küzdelme. Szalók szabadrugásából lött gólját Nagy egyenlítette.

Haladás—Kassa 2:0 (2:0). A Haladás már a szünet előtt biztosította győzelmét. Mindkét gól Möröcs érdeme.

A Hungária nyerte a husvétli tornát

Budapest. Vasárnap Budapesten, hétfőn pedig Bécsben bonyolították le húsvéti mérkőzéseket, amelyekben magyar részről a Hungária és a Ferencváros, a bécsiek részéről pedig az Austria és a Rapid vettek részt. A kétnapos mérkőzések után a Hungária nyerte a tornát és a sorrend a következő:

- 1. Hungária 2 1 1 6:5 3
2. Ferencváros 2 1 1 8:6 2
3. Austria 2 1 1 6:5 2
4. Rapid 2 1 1 5:9 1

A mérkőzésekről adott beszámolóink a következők:

Hungária—Austria 3:2 (2:1). A Hungária főleg az első félidőben nagygyorsan játszott. Kalmár két góljára Haag válaszolt, majd szünet után Vidor góljára Rirsch felelt góllal.

Ferencváros—Rapid 6:2 (2:0). A Ferencváros biztosan győzött. Sárosi dr. lötte az első két gólt, majd szünet után előbb Gyetvai, ezután két bécsi gól következett Schors és Binder révén, de Hámori, Gyetvai és Sárosi dr. góljaival a Ferencváros nyert.

Hungária—Rapid 3:3 (0:1). Binder lötte az első félidő gólját, de Kisutzky és Turay (2) góljaival már 3:1-re vezetett a Hungária, amidőn Binder 11-esből gólozott, majd Kaburek egyenlített.

Austria—Ferencváros 4:2 (3:2). A Ferencváros egyenlőbben játszott, mint vasárnap. Andritz gólját Sárosi dr. egyenlítette, de Haag két góljával már a bécsiek vezettek. Sárosi III. szőpített, majd szünet után Rirsch biztosította az Austria győzelmét.

TEKESPORT

Élénk tekező tevékenység a húsvéti ünnepeken

A Prieteni Megőrzött Arad tekeportjának főnökyét a szomszédvárosokkal szemben

A húsvéti ünnepek változatos műsora élénk tevékenységre ösztönözte tekezőinket, kik élve az alkalommal, ki is használták a lehetőségeket és kitűnő eredményeket értek el. Két egyesületünk, az AAC és Metahurgist egyéni tombolaversenyeket rendeztek, melyeken nagy mezejnyök indultak, de élénk, edzőkészséges versenyek keretében minden számítottévkénk megragadta az alkalmat képességének gyarapítására, Pömpásan szerepelt a Prieteni (Temesvár) ver-

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Kedvezményes vasuti bérleteket kérnek a kereskedelmi utazók

Seracu loant választották a kereskedelmi utazók egyesülete elnökévé

Húsvét vasárnapján délután tartotta meg rendes évi közgyűlését a Kereskedelmi Testület nagytermében a temestartományi kereskedelmi utazók céhe, majd pedig a kereskedelmi utazók egyesülete. A két közgyűlés alkalmából a temesvári céh, illetve egyesület részéről Temesvárról tizenhárom vendégvándor érkezett. A céh közgyűlését Fűredi Árpád, a temestartományi céh alelnöke nyitotta meg, aki beszéde bevezető részében mindenekelőtt hódoló szavakkal emlékezett meg az Uralkodóról, majd pedig annak szükségességét hangsúlyozta, hogy a tartomány kereskedelmi utazói a céhben tömörülnek. Jelenleg Temestartomány területén a kereskedelmi utazóknak csak egy harmada tagja a céhnek, ezért tehát erőteljes szervező munkát kell végezni. Nafatalin József tartományi főtitkár szólt fel ezután, aki az alkalmazottak érdekében hozott különböző rendelkezéseket ismertette, majd pedig Fuchs Andor, a céh aradi tagozatának titkára mondotta el tartalmas jelentését a tagozat elmúlt évi tevékenységéről és közölte, hogy a tagozatnak jelenleg 119 tagja van. A közgyűlés ezután megadta a vezetőségnek a felmentvényt, majd pedig a kilenc tagú választmány megválasztására került a sor. A választást Éliás Dávid korelnök folytatta le. A választmány névsora a következő: Barczai Mihály, Breban Ioan, Freund Ignác, Friedmann Dezső, Reich Béla, Ripner József, Stoicu Alexandru, Veres Béla és dr. Valkó Dezső.

Rövid szünet után került sor a kereskedelmi utazók egyesülete aradi tagozata közgyűlésének megtartására. Hess Jenő, alelnök üdvözölte a megjelenteket és ezek sorában Weinfeld Zsigmondot, a 32 éves egyesület egyik alapító tagját és díszelnökét, Goldstein Gyula, az egyesület központi ügyvezető elnöke mondotta el ezután beszédét, majd pedig Neumann Dezső elnöki tanácsstag emelkedett szószárra. Az egyesület és a céh működését ismertette és közölte, hogy a két intézmény karöltve mozgolmat indít annak érdekében, hogy a kereskedelmi utazók olcsóbb áron kapják a vasuti bérletegeket, mint azok a személyek, akiknek az utazás nem képezi kereseti forrásuk fő eszközét. Wiener Mór dr., egyesületi ügyész javaslatot tett arra vonatkozóan, hogy az utazók, illetve az egyesület és céhtagok kényszerításként valószínűleg megoly képen, hogy hetenként kötelező módon megtakarítanak és tetszés szerinti pénztételekkel helyeznek el egy bizonyos összeget. Ezt a takarékosági folyamatot tíz évig folytatják és illy módon megvalósítják azt, hogy abban az esetben, ha a tíz év elteltével elveszítetik állásukat, némij tőkével rendelkezzenek és anyagi kifizetésük legyen addig, amíg új állást kap-

nak. A javaslat megvalósítását az egyesület vezetősége tanulmány tárgyává teszi. Filip Nándor, a tartományi egyesület pénzügyi bizottságának elnöke, a pénzügyi jelentést olvasta fel, majd pedig sor került az új vezetőség megválasztására. A közgyűlés egyhangúlag Seracu loant választotta meg az egyesület aradi tagozatának elnökévé, majd pedig sor került a főbb tisztségek betöltésére. A választás során — amely Sebertyén Béla elnöki tanácsstag elnökléte alatt folyt le — a többi tisztségeket a következőképen töltötték be: alelnökök: Friedmann Dezső és Hess Jenő, titkár: Reich Alfréd, pénztáros: Reich Béla, ellenőr: Hirsch Izidor, választmányi tagok: Anter Ferenc, Barczai Mihály, Grünwald Sámuel, Freund Ignác, Szemző László, dr. Valkó Dezső.

A választás befejezése után Seracu loan, az egyhangúlag megválasztott elnök megköszönte a közgyűlés bizalmát, majd pedig azt javasolta, hogy a tagok gyakrabban üljenek össze, közöljék a vezetőséggel kívánásaikat, mert a vezetőség csak ebben az esetben működhet az összes tagok megalégedésére.

Mikes gróf bírlék-kiszajátításának ügye a képviselőház előtt

Bucuresti. A képviselőház szombati ülésén Vaida-Voevod elnök felolvassa a képviselőház felirati bizottsága előtt mondott királyi beszéd szövegét. A beszéde a képviselők állva hallgatták végig és hosszánként többször fogadták. Ezután néhány perere fejúggesztek az ülést, majd megkezdtek a polgári pertentartás néhány szakaszának módosításáról szóló törvényjavaslát vitáját. Ennek a befejezése után a Mikes gróf treiscaunemegyei birtokának kiszajátításával kapcsolatban kiadott rendeltetvény ratifikálásának ügye került a képviselőház elé. Teju, Brudariu és Ilie Popa képviselők felszólalásaikban hangsúlyozták, hogy ebben az ügyben szabálytalanságok történtek. Kérik, hogy a vonatkozó iratcsomót terjesszék a Ház elé.

AZ ARADI PIAC ARAI GABONAÁRÁK: Buzá 0 540-550 lei, árpa 550-560 lei, zab 560-570 lei, tenget 440-450 lei. — Takarmányomlék: Szóna 0 300-320 lei, lohere 330-360, száma 90-110 lei. — Liszt: Lászlószék kg. 9.80 lei, I. oszt. liszt 9. II. oszt. liszt 8.80 lei.

Tervezetet dolgoznak ki az ipari növények termelésére. A március 4-iken megjelent törvény, amely a termelés biztosításáról és az árak ellenőrzéséről intézkedik, negyedik szakaszában előírja, hogy a földművelésügyi miniszterium a nemzetgazdasági miniszteriummal egyetértésben minimális tervet dolgozzon ki az ipari növények termeléséről. Ennek az intézkedésnek megfelelően a két miniszterium megkezdte a len, a kender, a gyapot, napraforgó, repce, rizs, mák és a kukorica termelésére vonatkozó minimális tervek elkészítését.

dégszereplésén a Prieteni kiváló együttese is mikor mindhárom ellenfelet könnyesen legyőzve, megőrizte az aradi tekeport főnökyét.

Az AAC egyéni tombolaversenye nagy számú résztvevő versengése mellett nagy sikerrel eredményekkel végződött, mikor is nem kevesebb, mint négy versenyző ért el tombolát, úgy hogy kétszeres rádobás volt szükséges a győzelmi sorrend eldöntéséért. Végül is a nagy közletemből Kirschner került ki győztesként, három tombolát öve a rádobásban, második Wingeron lett nagy tusa után, harmadik Lehgyel, negyedik pedig Klug, mindannyian az AAC jeles versenyzői, valamennyien tombola díjat nyerve. De se szeri, se száma az öt találatot elért versenyzőknek.

A Metahurgist egyéni tombolaversenye szintén nagy létszámú résztvevővel megmozgott meg az egész porcellánüzletfe való nyerteménytömeg miatt, úgy hogy az alkalommal jelentkező versenyzők következtében a verseny zárótermínusát is kitölthi voltak kénytelenek. A versenyben Nuver József, a Fortuna kiváló elnöke és versenyzője és Szendrei II. a vasasok kitűnő dobója értek el tombolát és nyerték el a fődíjakat, nem is szólva a kvartternök és kvaternök tömegéről. A rádobás egy későbbi termizuson történik meg, mert Nuver dobásközben labrándulást szenvedett, míg Szendrey nem érte el a ternoit. Ez volt

a bompásán sikerült verseny együttes részvételje.

Pömpásan szerepelt a Prieteni csapata Tímisoarban (Temesvár), hol vasárnap vendégszerpelt a Victoria meghívására. A Prieteni délután utazott át és a megérkezéstől a visszaindulásig ügyszólván áhienés nélkül játszotta mérkőzéseit, ugyanarra, hogy még étkezésre sem jutott ideje. Először a CFR együttesével vette fel a küzdelmet és bárt az idegen pálya ismeretlenségé miatt gyenge eredményt ért el, 158:150 arányban győzött. Utána a Victoria—Vultur egyesületekből válogatott csapat ellen vette fel a küzdelmet és most már a pályát kiismerve, hatalmas fölénytel, 218:167 arányban nyerték a mérkőzést. Harmadik mérkőzésüket az idegen játékosokkal megőrsített Victoria ellen játszották és most előbbi eredményüket továbbra megismételve, 218:149 arányban győzedelmeskedtek a szomszédváros tekezői felett, megőrizvén Arad tekeportjának főnökyességét. Meltán büszkékedhetnek a Barátok ez eredményeikkal, melyet azért is tetézték, hogy az ott rendezett tombolaversenyben nem kevesebb, mint négy tombola (első eredményel a fődíjakat elhozták, nem is szólva egy egész serreg ötos és négyes találatu nyereményről). A Barátok reprezentatív megjelenésükkel az ottani közönség állandó ünneplésének központjában állottak.

Április elsején életbelép az új 2 százalékos árutorgalmi illeték

Bucuresti. Amint ismeretes április elsejével minden adás-vételi tranzakció után 2 százalékos illetéket kell leróni, amelyet a vevők tartoznak fizetni. Számos elsőrendű közszükségleti cikket mentesítettek az illeték alól, így többek között a kenyeret, húst stb. A gabona nem mentesül az illeték jerovása alól, csakis az oborok történi vételei és eladások esetében. Mentésítették az illeték alól a kistermekiök által történt gabonaeledásokat is. Ennek következtében a gabonaeledásoknál is két százalék illeték fizetendő, amely végül is mintegy nyolc százalékra megy fel, tekintettel arra, hogy a gabona három-négy kézen is keresztül megy, amíg kivételre, vagy a malomokhoz kerül.

A nemzetgazdasági minisztérium a szódavízet kivonta az elsőrendű közszükségleti cikkek névjegyzékéből.

Megkezdte működését az aradi társadalombiztosító pénztárnál a katonai összpontosítottakat segélyező bizottság

Az aradi társadalombiztosító pénztár igazgatósága közli, hogy a katonailag összpontosítottakat segélyezését végző bizottság megalkult és megkezdte működését. Tekintettel arra, hogy a már erre a célra kiutalt összegből a segélyeket csak március végéig folyósíthatják, a társadalombiztosító pénztár felszólítja az érdekelteket, hogy belfelmentességet élvező kérvényeiket minél előbb adják be a pénztár igazgatóságához. A kérvényekhez a következő iratok csatolandók:

a) A szakma igazolása a következő okmányok egyike révén: munkakönyv, mesterkönyv, vagy a társadalombiztosító pénztár tagkönyve. A kisiparosoknak azt is igazolniuk

kell, hogy a katonai összpontosítás ideje alatt műhelyük zárva volt.

b) A rokonság igazolása házassági vagy születési bizonyítvány révén. Annak igazolása, hogy a szüleit vagy a feleség szüleit az összpontosított tartotta el, a rendőrkerület (falun a községi előjáróság) által történik.

c) A katonai egység által kiadott irattal igazolni kell, hogy az érdekelt mióta van katonai összpontosításon.

d) A munkaadó által kiállított igazolvány arról, hogy az összpontosított nem kap fizetést az összpontosítás ideje alatt.

Rövidesen megjelenik a mezőgazdasági kamarák megszervezéséről szóló új törvény

Emelkednek a mezőgazdasági kamarák jövedelmel — Az oborok ügykezelése a mezőgazdasági kamarák hatáskörébe megy át

Birtolon Aurel szenátor, az aradi Mezőgazdasági Kamara elnöke hazaérkezett Bucarestből, ahol részt vett a szenátus ülésein és felszólalt a felirati vita során. Munkatársunk beszégetést folytatott Birtolon Aurel szenátorral a mezőgazdasági kamarák készülő új törvényéről, amelyről a következőket mondotta:

— A mezőgazdasági kamarák megszervezéséről szóló új törvény tervezete előreláthatólag e hét folyamán megszavazásra kerül. Az új törvény az eddiginél nagyobb jogokat biztosít a kamarák elnökének és ezáltal lehetővé teszi a mezőgazdasági kamarák gyorsabb ügymű, hatékonyabb tevékenységét. Ugyancsak lényeges intézkedése az új törvénynek, hogy növeli a mezőgazdasági kamarák jövedelmét, még pedig olyképen, hogy a jövőben a kiviteli illetékek egy bizonyos részét a me-

zőgazdasági kamarák kaphják és ugyancsak ezen intézmények pénztárába folynak majd be a jövőben a gabonavásárterek, az ugynevezett oborok illetéke is. A kiviteli illetékek két százalékát ezentul a földművelésügyi minisztérium kaphja és az így előálló összeg felét egyenlő arányban az összes mezőgazdasági kamarák között osztják ki, másik felét pedig a szűk ségleteknek megfelelően az alacsonyabb költségvetéssel dolgozó mezőgazdasági kamarák kaphják. Ennek az új intézkedésnek következtében az aradi mezőgazdasági kamara költségvetése nyolc és félmillió leiről tizenhárom millió leire emelkedik. Fontos intézkedés lesz az új törvénynek, hogy a királyi helytartóságok a mezőgazdasági pótilletékekből befolyó összegeket kizárólag csak mezőgazdasági célokra használhatják majd fel.

— Emelkednek az állam bevételei. A pénzügyminisztérium most közzétett kimutatása szerint az állam február havi bevételei emelkedést mutatnak és meghaladják a költségvetési előirányzatot. A költségvetési előirányzat ugyanis 2 milliárd 627 millió lei volt, míg a ténylegesen elért bevétel 2 milliárd 920 millió lei lett ki. Január hónapban az állami bevételek 2 milliárd 817 millió lei tetek ki.

— Az USA külkereskedelmi mérlege. Washington, (Rador). Az Egyesült-Államok külkereskedelmi mérlege február hónapban volt a legaktívabb. A kivitt áruk értéke 346 millió 779 ezer dollár, a behozottaké 199 millió 775 ezer dollárt képviselt.

— TILOS A KATONAI HIREK TERJESZTÉSE. Az aradi kereskedelmi és iparkamara arra kéri a kerületéhez tartozó összes kereskedőket és iparosokat, hogy úgy kereskedjenek, mint magánlevelezésükben ne foglalkozzanak katonai természetű kérdésekkel, mert ezek a nemzetvédelemmel kapcsolatos titkok, melyeknek a magánemberekhez nincs közük.

— A zágrábi mintavásárok. Zágrábban az 1940. évben az alábbi mintavásárok lesznek: április 27.—május 6-ig autómobil, tüzelőanyag, mezőgazdasági gépek, bor, turisztika, technikai és nyári cikkek, népművészeti kézimunkák; augusztus 31.—szeptember 9-ig általános nemzetközi mintavásár, december 1.—3-ig téli kiállítás, szárnyasok, nyulak, galambok, énekesmadarak, halak. A vásáron résztvevők utazási kedvezményben részesülnek. Közlebbi felvilágosítások az aradi kereskedelmi és iparkamaránál szerezhetők.

— FELBOMLIK A VASIPARI KARTELL. Bucuresti. Az egyik tekintélyes közgazdasági folyóirat értesülése szerint elhatározták a vasipari termékek eladásával foglalkozó vállalatok kartelljének, amely Socomet néven ismert, felbontását.

Március 25-ikén életbelépett az új román-olasz fizetési egyezmény

A nemzetgazdasági minisztérium közli, hogy az új román-olasz fizetési egyezmény március 25-ikén életbelépett. Az új egyezmény értelmében a március 25-ike után Olaszországba szállított petróleumtermékek árát a következőképpen egyenlítik ki: 50 százalék szabadforgalmi devizákban és 50 százalék olasz lírában. A szabadforgalmi devizákat a Banca Nazionale váltja be hivatalos árfolyamon a 38 százalékos felár és a március 2-ikán életbelépett új prémium hozzájárulásával. A fennmaradó ötven százalék lírában kerül kifizetésre és ezeket a lírákat a Banca Nazionale 8.25 lejes árfolyamon váltja be.

Az Olaszországba március 25-ike után szállított többi árucikkeket teljes egészükben olasz lírával egyenlítik ki és ezeket a Banca Nazionale 9.50 lejes árfolyamon számolja el. A március 25-ike előtt Olaszországba szállított áruk esetében a lira 7.17 lejes árfolyamon nyer elszámolást.

A március 25-ike után Olaszországból importált áruk — néhány árucikk kivételével — olasz lírában fizetendők 9.50 lejes árfolyamon. Az alábbi cikkek ellenértékét viszont devizákkal kell kiegyenlíteni: gyapjú, selyem, kender, len, gyapot-fonal, kén és higgyanv.

Az összes nem kereskedelmi jellegű fizetések esetében az olasz lírát 9.50 lejes árfolyamon számolják el.

— A NYERSBŐRÖK ÁRAI. A Monitorul Oficial március 23-iki száma közli a nemzetgazdasági miniszter rendeletét, amelynek értelmében a szarvasmarhabőrök árát a következőképpen állapítja meg: fehér szarvasmarha és borjubőrök 16 kilogrammon felül, kl. logrammja 45 lei. Barna szarvasmarha és borjubőrök, 16 kilogrammon felül, kilogrammja 47 lei. Ezek az árak 1940. április elsejei hatállyal lépnek életbe.

— Milyen jövedelem után fizetendő a felszálalékos mezőgazdasági adó a minimális adót fizető vállalatoknál? Ismeretes, hogy a mezőgazdasági támogatásról szóló 1937. március 22-iki törvény értelmében 0.5 százalékos illetéket kötelesek fizetni a mezőgazdaság felkarolására azok az iparvállalatok, amelyek elnyerték az iparparatolási törvény kedvezményeit. Az illeték kivételét Clujon (Kolozsvár) most hajtották végre három évre visszamenőleg. A kivétellel kapcsolatban felmerült az a kérdés, hogy milyen jövedelem, illetve alap után kell számítani ezt az illetéket? A clujai (Kolozsvár) kivető bizottság például a minimális adót fizető részvénytársaságoknál a minimális adónak megfelelő jövedelem után: óta ki az 0.5 százalékos illetéket, még akkor is, ha az illető vállalat nem ért el tiszta hasznot, vagy egyenesen deficittel dolgozik. Ezeknek a vállalatoknak jórésze a kivetések ellen felebezést adott be, arra hivatkozva, hogy az 1937. évi törvény 157. szakasza 4. pontja értelmében a 0.5 százalékos illeték kivételénél az illető iparvállalat évi mérlege szerint a pénzügyi közegek által megállapított jövedelmet kell alapul venni. A kolozsvári felebezési bizottság közelebből dönt a kérdésben.

— A kanadai kormány kivitei tilalmat rendelt el a nikkelre. Ottawa, (Rador). Ottavából érkezett jelentés szerint a kanadai kormány nikkel-kivitei tilalmat vezetett be. Eddig a nikkel-termelés 90 százaléka került kivitelre különböző európai államok részére.

— Bakancs- és cipőgyár Bucurestben. Bucuresti. Ludovic Goidl, a Bata üzemek volt képviselője Bucurestben bakancs- és cipőgyárat létesít és az új gyár gépeinek felszerelése már kezdetét is vette. A gyár naponta 500 pár katonai bakancsot és 200 pár civil cipőt fog készíteni.

— A „Consum” legújabb száma a jubiláris év cikksorozatában az élelmiszeripar husz éves fejlődését ismerteti. Részletesen beszámol a Consum legújabb száma az elmúlt hét minden jelentős ipari tranzakciójáról, amelyek közül elsőnek kell említenünk a tg-muresi (Marosvásárhely) és bodi (Botfalú) cukorgyárak helyzetében beállott változásokat. Kiemeljük a következő főbb cikkek címeit: A bucuresti-i tőzsdén kötözték a Nitrogen vegyipari vállalat részvényeit. Kitűnő üzletnek bizonyult a kistermelésű petróleumkutat kiaknázása. A dunareai (Duna) vámszabadraktárak felállítását kormánykörök is támogatják. A Petrosani szénbányavállalat múlt évi bruttó nyeresége meghaladja a háromszázmillió leit. Ötven százalékos rentabilitással dolgozik az Uzinele Chimice Române. Március 11-től csak szabaddevizával vásárolhat Magyarország fűrészarút Romániában. Újabb rendelkezések a nyersbőrkereskedelelem és a nyersbőrelőállítás kérdésében. Közli a Consum legújabb száma a legfrissebb közszállítási árlejtéseket, pénzügyi híreket, cégjegyzéseket, ismerteti az iparvállalatok mérlegeredményeit, a nemzetközi pénzügyi és tőzsdék legújabb eseményeit. Kérien mutatószámot a kiadóhivatallal: Cluj (Kolozsvár), Str. Reg. Maria 48.

Svájci pénzcsoport szerezte meg az Induminba fuzionált bodi és targumuresi (Marosvásárhely) cukorgyarak részvénytöbbségét

A belföldi cukoriparban jelentős üzlet nyert befolyolást. Az ország két vezető cukoripari vállalatja: Fabrica de Zahăr Bod-Brasov (Botfalúsi Cukorgyár) és a Fabrică de Zahăr din Tg. Muresi Imprejurimi S. A. (Marosvásárhely és Vidéke Cukorgyár Rt.) beolvadt az Indumin Industriale Bucuresti holding-részvénytársaságba és így a két cukorgyári vállalat, amely eddig is azonos érdekesség tulajdonát képezte, egységes irányítás alá került.

A tranzakció folytán az Indumin S. A. R. részvénytőkéjét 5 millió leiről 550 millió leire emelte fel. Az új részvénytőke 13.750 darab 40.000 lei névértékű részvényből áll.

A fenti tranzakció befejezése után egy svájci pénzcsoport megszerezte az Indumin felemelt részvénytőkéjének majoritását és így a Magyar Cukoripar Rt. a részvényeknek csak egy kis hányadát tartotta meg magának.

A svájci pénzcsoporttal lefolytatott tranzakciónak megfelelően az Indumin igazgatósága az igazgatóságba kooptálta a svájci érdekelttség delegátusait: Ottó Duebi és dr. Adolf Gutzwiler svájci állampolgárokat.

— Közel egymilliárd leies fölösleggel zárult a januári külkereskedelmi mérleg. A külkereskedelmi minisztérium kimutatása szerint az ország január havi kivitele 2 milliárd 799 millió 648 ezer lei, míg behozatala 1 milliárd 850 millió 468 ezer lei lett ki. A külségi fölösleg tehát 949 millió 180 ezer lei.

= **Uj vezetőség a munkakamrák szövetségének élén.** A munkügyi miniszter a munkakamrák szövetségének élére a következő új ábramenti bizottságot nevezte ki: Munkástagozat: Jumanca Iosif, Spăriea Constantin, Maglasiu Lazar, magánisztitvélő tagozat: Molin Virgil, Ionescu-Cotroceni I., Minescu C., kisiparos tagozat: Hriescu Gica, Voiculescu Stelian és Rosca V. A bizottság elnöke Virgil Molin.

= **A katonailag összpontosítottak lakbérszerződésének meghosszabbítása.** A Monitorul Oficial március 23-iki száma közli a katonailag összpontosítottak lakbérleti szerződésének meghosszabbításáról szóló törvényt. Ennek szövegét az Aradi Közlöny annakidején teljes részletességgel ismertette.

= **A szikvizgyárak a jövőben vasárnap is dolgozhatnak.** A munkügyi miniszter által 90.674-1940. számú rendelete értelmében a szikvizgyárak a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény végrehajtási utasítása 16. szakaszának intézkedése alá tartoznak, vagyis ezek az üzemek vasárnap és a törvényes ünnepeken is dolgozhatnak. Azon alkalmazottak, akik vasárnap dolgoznak, hét közben egy másik szabad napot kell, hogy kaphassanak, ugyanakkor azonban gondoskodni kell arról, hogy minden alkalmazott havonta legalább egyszer egy vasárnap is szabad legyen.

= **A sítalpak szállításuk alkalmával közvetlenül a csomagszállító vagonokba adhatók be.** A CFR vezérigazgatósága 31.465-1940. számú rendelkezése értelmében a jövőben a sítalpak szállításuk alkalmával közvetlenül a csomagszállító vagonokba adhatók be. A sítalpak szállítása egy 9 lejes tikkett megváltása ellenében történik, amelyhez még hozzászámítják a törvényes bélyegilletékeket is.

= **Megtelttek a dunareai (Duna) gabonarakarók.** Braila. A dunai hajózás megindulásának kedelmére rossz hatással van a gabonakereskedelemtre, mert a raktárak megtelték és helyhiányban tartózkodnak a vásárlásoktól. Csak a nyugati határállomásoknál van élénkebb forgalom.

= **Lekvárgyár létesül Bucegi-tartományban.** Bucuresti. A Bucegi-tartományban létesítendő lekvárgyár tervezetét elkészítették és azt a szőlészeti és gyümölcssterilizációs igazgatóság terjesztette be a királyi helytartósághoz. A tervek szerint a gyár mellett szárító üzemet is létesítenek, ugyancsak nagy raktárt építenek gyümölcsök tárolására.

Rádióműsor

- Romániai időszámítás -

Magyar nyelvű hírek

8.30: Reichsender Böhmen (269,5 m. és 21 m. röv. hull.), 18.30: Reichsender Böhmen (269,5 m. és 31 m. röv. hull.), 18.50: Pozsony (298,8 m.), 19.50: Radio-Románia (364,5 m.), 20: Radio-Toulouse (328,6 m.) és Marseille Provence (400,5 m.), 20: Reichsender Böhmen (269,5 m. és 31 m. röv. hull.), 20.55: Róma II. (244,3 m.) és Róma III (221,15 m.), 22.15: London National (261,1 m.) és GSA (49,59 m. röv. hull.), GRX (30,96 m. röv. hull.), 23.15: Reichsender Böhmen (269,5 m. és 31 m. röv. hull.), 23.45: Pozsony (298,8 m.) 23.45: Belgrád (337,3 m. és 49,2 m. röv. hull.), 23.45: Nicó PTT (253,2 m.) és Marseille Provence (400,5 m.), 23.50: Besztercebánya (765,3 m.).

SZERDA, MÁRCIUS 27.

Bucuresti. Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10 Szentimentális dalok különböző népek zenéjéből lemezeken. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: Különböző hangszerszólók lemezeken. 14: Hírek. 14.20: Lemezek. 15: Különböző közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Művészeti krónika. 19.20: Romantikus nyitányok lemezekről. 20: Hírek magyarul.

Bucuresti. Radio-Romania. 20.10: Ion Marin előadása a romantikus színházról. 20.25: Antoinette Efernie énekel, kíséri a Rádiózenekar. 20.45 Hírek. 21: Rádiózenekar. 22.10: Hírek, sportközlemények. 22.30: Sansu Albu hegedül, Ion Filionescu zongorázik. 23: Szentimentális zene lemezeken. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, olaszul és angolul.

Budapest I. 7.45: Ébresztő. torna. hírek, közlemények, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Francia szerzők hanglemezei. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárásjelentés, vizállásjelentés. 14.30: Beszkártzenekar. 15.30: Hírek. 17.15: Diákfelőra. 17.45 Időjelzés, időjárásjelentés. hírek. 18.15: A rádió szalonzenekara. 19.05: Égések és forrázások. Felolvasás. 19.25: Lakatos Tóni és cigányzenekara. 20.15: Hírek. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Bánk-Bán. 21.35: Külföldi negyedóra. 22.50: Hírek. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Kurina Sini és cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 19.45: Olasz nyelvoktatás. 20.40: A IV. firenzei májusi ünnepek. Moor-Templis István dr. előadása. 21: Hírek. 21.25: Magyar és külföldi tánclemezek. 22: Elster Fanny Pesten. Felolvasás. 22.30: Lovász Ferenc cigányzenekara muzsikál. 23.10: Időjárásjelentés. 23.15: Szórakoztató hanglemezek.

CSÜTÖRTÖK. MÁRCIUS 28.

Bucuresti. Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10 Nyitányok és prelúdiumok operákból. lemezeken. 13: Könyvi zene lemezeken. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: Rádiózenekar. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 15: Különböző közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Tudományos krónika. 19.17: Gyermekkörusok lemezekről. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti. Radio-Romania. 20.05: Gheorghe Oprescu tanár előadása a román festészetéről. 20.20: Strauss: Amit a bécsi erdő mesél. Lemezről. 20.35: Em. Ciomag ismerteti a szimfonikus hangverseny műsorát. 20.45: Hírek. 21: A Filharmonica szimfonikus zenekar hangversenye. 21.45: Hírek, sportközlemények. 22: A zene folytatása. 23.15: Szentimentális zene lemezeken. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Ébresztő. torna. hírek, közlemények, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: Eberhardt Károly zongorázik. 13.40: Hírek. 13.55: Hetényi Kálmán énekel zongorakísérettel. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Rácz Zsiga cigányzenekara. 15.30: Hírek. 17.15: Ruszin előadás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés. hírek. 18.15: Kertészeti időszéri tanácsadó. 18.45: Melles Béla zenekara. 19.30: Berlioz: Evél. 20.15: Hírek. 20.25: A debreceni iunátikus. Vidám történet nyolc hangképből. 22.05: Szokolay Riegler Ernő orgonál. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Szántó Gyula énekel. Csorha Gyula cigányzenekara muzsikál. 24: Hírek német, olasz, angol, francia és esperantó nyelven. 0.25: Magyar és külföldi tánclemezek.

Budapest II. 17.15: Filmdalok és táncszámok hanglemezeiről. 18.15: Szabó Kálmán magyar nő-táka zongorázik. 19.45: Angol nyelvoktatás. 20.30: Varga Klára énekel zongorakísérettel. 21 Hírek. 21.25: A rádió szalonzenekara.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések **szavankint 1 leu.** Egyéb apróhirdetés **szavankint 2 leu.** A leu. rendelet értelmében az apróhirdetésekre az előre fizetendő

ALKALMAZÁST KERES

Éves bizonyítvánnyal befűrésztelű szakácsnak ajánlkozom. Címeket a kiadóhivatalba kérek. 1507

ALKALMAZÁST NYER

Fűrésztelű mindenest keres kétféle csatlád azonnalra, vagy elcséjére. Cím: Str. 29 Decembrie No. 14. emelet. 1522

Házmestert keres gyermektelek házaspár, ki a vízvezetékcsatlósághoz ért kerestetik. Bővebbet: Str. Blanduziei 23. 1474

Fűrésztelű mindenest kerestetik elcséjére. magánháza, kétágyú családias. Str. Ep. Ciorogariu 21., jelentkezés június 4-5. ig. 1515

Mindenest fűrésztelű, középkorú, hosszabb bizonyítvánnyal, könyvvél elcséjére, vagy 15-ré magános üzemeltetést. Str. Gen. Dragalina 16., Vesz. földszint. Jobbra. 1510

Helyi ügynököket keres

Ardeal minden járási székhelyén gyár- vállalat, háziiparhoz szükséges új cikkeknek bevezetéséhez és eladásához.

Hölgyek előnyben!

Ajánlatok referenciák feladásával „Régi vállalat” jellegre a kiadónak küldendők

Futószelvényt, biciklivel. Cím a kiadóban.

Soffőrök

teherautóhoz

felvétetnek

a szántóhoz. — Ajánlatokat „Constructiuni” irod. — Telefon 20. sz.

LAKÁS

Különböző méretű, szépen burorozott, uccal szoba, közvetlen fürdőszobával kiadó. Str. I. G. Duca 2., I., 3. 1523

Kertre nyíló lakás; kétszoba, előszoba, konyha, mellékhelyiségek, május 1-re kiadó. Str. Gheorghe Popa 3. 1508

Elegánsan burorozott, vagy üresen kiadó egy szoba, fürdőszobahasználattal. Ugyanott: kassza eladó, Piata Catedralei 1. 1566

Keresek teljesen modern, négy szobás, fürdőszobás, parkettás, cserépkályhás magánháza május 1-ére. Címeket a kiadóhivatalba kérek. 1511

3 és 4 szobás, összközművelés lakások kiadó május 1-re, vagy azonnalra. Ebl. Carol 37. 1036

Garconlakás azonnalra kiadó. Str. Mircea Stănescu 9. 1465

Kettőszobás, modern, magasföldszinti lakás, elő, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó a törvényesek mellett. Str. Dumbrava Posie 27. 1509

Eladó vagy kiadó

modern ház 5 szobával, 6 mellékhelyiséggel, nagy gyümölcsös kerttel, villanyvilágítás és vízvezetékkel. Micalaca-Veche, Căca Radnel 2.5. szám.

Erkélyes, modern 4 és 3 szobás lakások azonnalra, vagy májusra kiadók. Bulev. Carol 70.

VÉTELE ELADÁS

Kombinált szoba, új, nagyon szép, alkalmi áron sürgősen eladó. Cím a kiadóban. 1518

Kazán-fertőtlenítőt 100-300 ürtartalommal megvételre keresek. Cím a kiadóban. 1467

Dura-elem 1-a Lei 15.— Super elem, patent Lei 15.— Cristal elem Lei 14.— Rádióhallgatóknak engedélymentes Veszék: használt kerékpárt, varrógépet és gyermekkoszt. „Motorica”, Arad. 1262

Jutányosan eladó nagy álló lámpa, márvány szobortalapzat, virág állvány, kotta állvány, márványtábla stb. Cím a kiadóban. 1338

Egy hintó, 2 homokfutó nyereg, nyeregtáskák, lószerszámok, kifogástalan állapotban eladók. Cím a kiadóhivatalban. 1416

Nyitott Ford-autó, eladó. Str. Gheorghe Lazar No. 4. 1475

Tavaszi kabátokat ruhákat fest, tisztít szépen és jutányos áron Markovits Károly, Str. Duca 7.

HATSCHEK

ingatlanforgalmi iroda, Arad. Bulev. Carol 46. (Lakás ugyanott). Telefon: 26-95. előnyös ajánlatok: 3.100 ezer: földi emeletes bérház, közel a városháza, hoz. 5 üzlet, jó lakáselosztás. 12 szobalék jöv. — 2.500 ezer: Fehér Keresztűn emeletes bérház, nettó 125 ezer hozam — 2.200 ezer: a telefonközpontnál emeletes barokk ház, mind uccai szobák össz-komfort, 180 ezer jöv. — 1.500 ezer: a főposta táján, emeletes, nagyfrontu, erkélyes bérház, 8 közp. nagy, 2 kisk. k. — 1.250 ezer: piac mellett, 300 öl kert, üzlet, 1 nagy, 6 közp. nagy lakás, jó jövedelem. — 1 millió: belvárosi, új emeletes, háromszobás, összközművelés lakások, beépíthető front.

ÜZLET

Üzlethelyiség kiadó. Str. Eminescu 8. 1516

KÜLÖNFELEK

INGAILANOK eladásának és vételének közvetítése minden ártokozatban. KÖLCSÖNÖK elsőségi betáblázás. HATSCHEK ingatlanforgalmi iroda, Arad. Bulev. Carol 46. (Lakás ugyanott). Telefon: 26-95. 1508

Kétféle és belföldi perzsaszőnyegek, díszes, hálók modern ebéd, kombinált szobák, recamierek, varrógépek, amerikai íróasztal, írógépek, Pianino, rövid készítésű zongora és rövid zongora, Stingl-gyártmány, olcsón eladó. Veszünk teljes lakásberendezést: ékszereket, zálogköcsöket közvetítünk a temesvári zálogházba, előleget adunk olcsón hosszabbítunk. Tempo bizományi hivat. Fischer Eliz-palota.

Legujabb jelentéseink:

Hatszáz gyorsjáratu repülőgépet szállít Amerika a szövetségeseknek

Washington. (Rador.) Az Egyesült-Államok hadügyminisztériuma elhatározta, hogy a szövetségeseknek mintegy hatszáz rendkívül gyors, az amerikai hadsereg részére készült repülőgépet ad el. A határozatot Roosevelt elnök jóváhagyása alapján hozták meg.

Az erre vonatkozó határozatot hétfőn hozta

meg a Roosevelt elnökletével megtartott értekezlet, amelyen részt vett az Egyesült-Államok hadügyminisztere és vezérkari főnöke is.

A New York Herald Tribune felhasználja az alkalmat annak kijelentésére, hogy a szövetségesek gyors győzelme az Egyesült-Államok érdekeit is szolgálja.

A hadviselés irányítása céljából:

Háborús kormány alakul Angliában

London. (Rador.) A Reuter parlamentari tudósítója jelenti, hogy a vasárnap és hétfőn egy esetleges kormányváltásról szárnyakelt hírek egyike sem jelenti azt, hogy szombat óta a helyzet megváltozott. Az ellenzék kormányba való meghívására vonatkozólag sem történt olyan esemény, mely elfogadhatóvá tenné az ilyen természetű híreszteléseket. Mindenesetre, hogy egy munkáspárti belépjen a kormányba, ahhoz a párt beleegyezése szükséges. A munkáspárt, azonban nem valószínű, hogy hozzájárulását adja ehhez, éppen Chamberlain miniszterelnök miatt, aki visszautasította a munka-konfliktusokról szóló törvény hatályon kívül való helyezését. Ez a törvény

1926-ban az általános munkássztrájk után lépett életbe. Tekintettel arra, hogy a háborús helyzet ilyen hosszú ideje változatlan, egyetlen lehetséges módosítása a kormánynak az lesz, hogy egy különleges szervezetet alakítsanak a kormány néhány tagjából a hadviselés irányítása céljából.

London. (Rador.) A Daily Herald megcáfolja azokat a híreket, amelyek szerint az angol munkáspárt vezetői belépnek az angol kormányba. A lap hangoztatja, hogy bár az angol munkáspárt hajlandó teljesen együttműködni a jelenlegi angol kormánnyal, nem kíván résztvenni a Chamberlain irányítása alatt álló kormányban.

Norvég tiltakozó jegyzék Londonban

Osló. (Rador.) A norvég távirati iroda továbbítja a külügyminisztérium hivatalos nyilatkozatát a március 22-iki eseményekkel kapcsolatban. A nyilatkozat szerint március 22-én reggel egy brit torpedóromboló, mely norvég fenhatóság alatt álló vizeken tartózkodott, Obrestad közelében figyelmeztető övést adott le egy német kereskedelmi hajóra, mely dél felé tartott. A német hajó nem állt meg és az angol torpedóromboló nem folyamodott újabb erőszakhoz. A figyelmeztető lövésnek számú ágyugolyó a parton zuhant le, az állomás közelében, anélkül, hogy felrobbant volna.

Március 25-én a norvég külügyminiszter utasítást adott a londoni norvég követnek, hogy a kormány erőyes tiltakozását jelentsse be a norvég semlegesség megsértése miatt.

Stockholmból jelenti: A Dagens Nyheter oslói tudósítója jelenti, hogy az angol hadhajók azért nyomultak be a norvég felségvizekre, hogy megállapítsák, vajon a norvég őrhajók teljesítenek-e rendszeres szolgálatot, de ezen felül főcéljuk az, hogy egy bizonyos hajó utját megakadályozzák.

Roosevelt nyilatkozik Sumner Welles utjáról

New York. (Rador.) A New York Times szerint Roosevelt köztársasági elnök nyomban nyilatkozni fog, amikor megismeri Sumner Welles ut-

jának eredményeit. Mindazok, akik azt hiszik, hogy Welles hazatérése alkalmat fog adni egy újabb békeoffenzíva megindítására, tévednek.

Teleki Pál gróf magyar miniszterelnök római nyilatkozata

Róma. (Rador.) Teleki Pál gróf, Magyarország miniszterelnöke rövid beszélgetést folytatott a Tribuna című lap munkatársával és többek között kijelentette, hogy csalódik az, aki római látogatásától szenzációs eredményeket vár.

— Ez a várakozás — mondotta a miniszterelnök — hiábavaló, gyerekes és sok esetben ten-

denciózus.

Kijelentette még Teleki Pál gróf, hogy azért ment Rómába, mert megbeszéléseket kíván ott folytatni. Rómában sokat lehet tanulni, mert itt az ember gyorsan és idejében értesül azokról a nagy eseményekről, melyek Európában lejátszódnak, vagy pedig készülöben vannak.

Gazdasági tárgyalások a Szovjet és Finnország között

Helsinki (Rador.) Azok a tárgyalások, amelyek március 19-én vették kezdetüket Oroszország és Finnország között, megszakítás nélkül folynak és a bizottságok most tanulmányozzák a gazdasági természetű összeköttetések újrafelvételének lehetőségeit. Ez rend-

kívüli fontossággal bír Finnország részére, tekintettel arra, hogy Németország igyekszik megszerezni a maga számára csaknem minden, Finnországból származó árucikket. Különösen rezes és nikkelt akar Németország a maga számára biztosítani.

Nem készül olasz-egyiptomi

megnemtámadási szerződés

Kairó. (Rador.) Mazzolini, Olaszország egyiptomi követe és meghatalmazott minisztere, azokkal a hírekkel kapcsolatban, melyek arról szóltak, hogy Olaszország meg nem támadási szerződést ajánlott fel Egyip-

tomnak, a következő cáfoló nyilatkozatot adta:

— Nincs szó szerződésről, sem háborúról, mi Egyiptom barátai vagyunk és azok is maradunk.

Amerikában figyelhetők meg legjobban a mágneses vihart

A késő éjszaka érkezett londoni jelentés arról számol be, hogy a mágneses vihart leginkább az Egyesült-Államokban figyelhetők meg. A táviró és a távjeladó készülékek öt órán keresztül teljesen használhatatlannak voltak. Szakértők megállapítása szerint a mágneses vihar rendkívül hirtelen lépett fel szombaton éjszaka a megfi-

gyelő szerkezetekben előálló patánás mintegy jelezte a vihar kezdetét. A csillagászati megállapítás szerint a mágneses vihart a napon lejátszódó forgószélserű jelenségek okozták.

Zágrábról jelenti, hogy szombaton este hét óra és háromnegyed 8 óra között szintén járták az Északi Fényt.

Katonai összeesküvést lepleztek le Bolíviában

La Paz. (Rador.) Tisztokból álló katonai csoport, melynek vezetője Filiberto Capero főhadnagy, összeesküvést szervezett és a katonaság körében lázított. A hatóságok telepleztek a készülő összeesküvést. A kormány ura a helyzetnek.

Svédország kávé- és teajegyeket vezet be

Stockholm. (Rador.) A kormány elhatározta, hogy szerdától kezdve egész Svédország területén bevezeti a kávé- és teajegyrendszert. Személyenként havonta 500 gram teát és 200 gram kávévet engedélyeznek.

Halálos vasúti szerencsétlenséget okozott az árvíz

Budapestről jelenti: Nyergesújfalú község közelében a Duna magas vízállása miatt a közelben lévő pályatest beomlott és egy tolató mozdony öt vagonnal együtt a vízbe esett. A mozdonyvezető és a fűtő szintén a vízbe kerültek, de a fűtőnek sikerült hamarosan partot érni és kijutni a vízből. A mozdonyvezetőt azonban elragadta az ár és csak nagy nehezen tudott a part közelében uszni, amikor felrobbant az egyik vagon mészrakománya. Ettől ismét az áradatba került a szerencsétlen ember, aki azután elmerült a habokban.

Angol repülők Prága fölött

London. (Rador.) Angol repülők hétfőn este Németország északnyugati része fölött végeztek megfigyelő repüléseket és eljártogattak Prága fölé is. Az Evening Standard írja, hogy hétfőn este Hamburg, Berlin, München és Prága rádióleadói egy órán át nem működtek és ez minden bizonyítással az angol repülők megjelenésének volt tulajdonítható.

LAPZÁRTA:

(Rador-jelentések)

LONDON. Az angol légügyi minisztérium jelentése szerint a Sylt-sziget elleni támadásban 14 kanadai, 7 újzealandi, 7 ausztráliai és 1 délafrikai pilóta vett részt.

KOPENHÁGA. Az Ostpreussen nevű német hajó vasárnap délelőtt Skalerupnál, a Yütland félszigetről nyugatra zátonyra futott. A hajó kapitánya segítséget kért, hogy a gőzöst levontassa a zátonyról. Egy dán torpedóhajó a német gőzös közelében örködik.

MONTEVIDEO. A rendőrség letartóztatott egy argentin alattvalót, akit azzal gyanúsítanak, hogy része van a német kereskedelmi kamara ellen március 9-én elkövetett bombamerényletben. Itt van az argentin nemzetközi szocialisták központja is. A letartóztatottak személyazonosságát még nem közölték a nyilvánossággal.

WELLINGTON. Az újzealandi munkáspárt 821 szavazattal 104 ellenében elfogadta a végrehajtótanács által előterjesztett háború politikát. Az ismert tetelt nyilatkozat többek között megemlíti, hogy amennyiben a munkásmozgalom nem nyújtja teljes erejét a nemzeti szocializmus leveréséhez, akkor politikai szempontból teljes felelőtlenség mondható, vagy még annál is rosszabbnak.

LONDON. Az angol tengernagy hivatal heti összefoglaló jelentése szerint az elmúlt héten egyetlen angol hajót sem sülyesztettek el. Ezzel szemben a semleges államok ezen a héten 8 hajót vesztettek el. A jelentés megjegyzi, hogy a háború kitörése óta ez volt az első hét, amelyben egyetlen hajóvesztés sem érte az angol hajóparkot.

BERLIN. Taud közelében a német cseh-norvagi protektorátus határán kedden reggel két megvilgolt német katona holttestét találták. A német lapokban a protektorátusi kormány felszólítja a lakosságot, hogy működjön közre a bűnösök felkutatásában.

AMSZTERDAM. Egy hollandi halászháló, melynek a fedelzetén három főnyi legénység tartózkodott, az angol partok közelében aknába ütközött és elsüllyedt.

ANKARA. Ismet Inonu köztársasági elnök údvözlő táviratot küldött György görög királynak a görög függetlenség kivívásának évfordulója alkalmából.

LONDON. Az angol kormány megvásárolta India és Ceylon szigete egész évi teatermését.